บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฎหมาย

กฎหมายและระเบียบเพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กองนิติการและพิสูจน์ หลักฐาน สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักนายกรัฐมนตรี.

ประมวลกฎหมายอาญา.

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง.

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 103 (พ.ศ.2533) จัดตั้งสถานพยาบาล ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ตอน 24 วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2534 หน้า 1580.

- ____. ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2534) กำหนดสถานพยาบาลที่ให้การบำบัดแก่ ผู้ติดสารระเหย (เพิ่มเติม)
- ____. ฉบับที่ 109 (พ.ศ.2534) กำหนดชนิดหรือจำนวนยาเสพติดที่ให้โทษ ที่จะต้องใช้ในทางการแพทย์ และวิทยาศาสตร์ทั่วราชอาณาจักร ประจำปี 2534.
- ____. และกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2534) กำหนดชื่อประเภท ชนิดหรือขนาดบรรจุของสารเคมี/ผลิตภัณฑ์เป็นสารระเหย.

ประกาศกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงอุตสาหกรรม. ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2534) กำหนดสถานตรวจพิสูจน์เคมีหรือผลิตภัณฑ์สารระเหยของกลาง ตอน 24 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2534 หน้า 1686-88. ปริญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522.

พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.2518.

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519.

พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477.

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมด้วยกฎ กระทรวงและประกาศกระทรวง รวบรวมโดยกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา.

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534.

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2534.

พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.2472.

พระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535.

พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่าง

ทางทะเล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534.

รัฐธรรมนูญฉุบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2495.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2492.

ร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา พ.ศ....

สนธิสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย รัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกาว่าด้วย

ความร่วมมือซึ่งกันและกันทางอาญา พ.ศ. 2529.

อนุสัญญาว่าด้วยทะเลอาณาเขตต่อเนื่อง, 1958.

อนุสัญญากรุงเวียนนา ว่าด้วยสนธิสัญญา ค.ศ.1969.

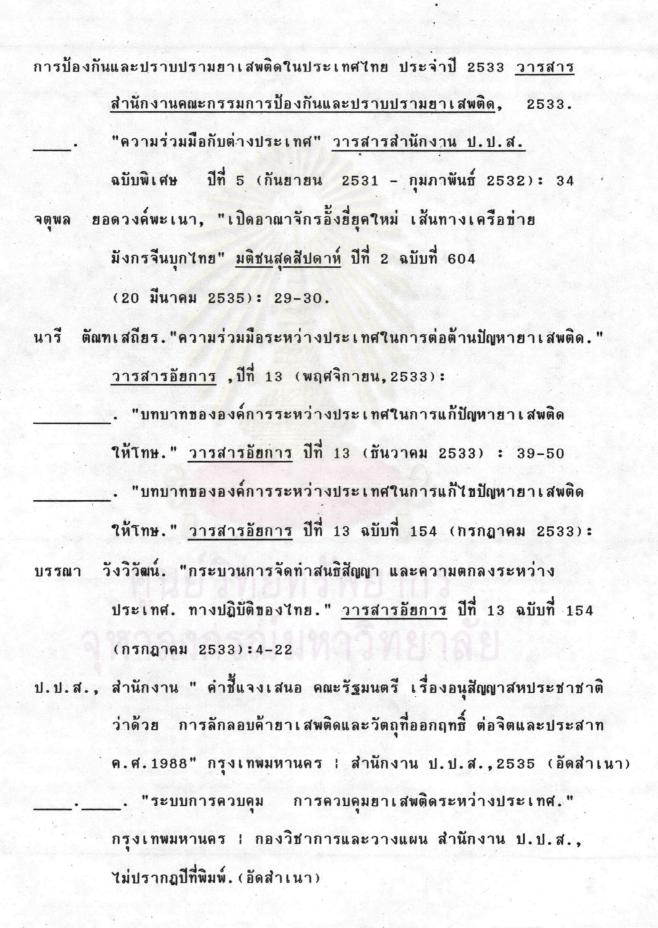
อนุสัญญาว่าด้วยทะเลหลวง, 1958. อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ.1958.

หนังสือ

- กรันต์ ชนูเทพ. <u>กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง</u>. ภาควิชากฎหมาย ระหว่างประเทศ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.
- เข็มชัย ชุติวงศ์. <u>คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน</u>. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ บริษัทประยูรวงศ์ จำกัด, 2527.
- จิตติ ติงศภัทิย์. <u>คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญาภาค 2 ตอนที่ 1,</u> สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งนิติบัณฑิตยสภา, 2518.
- ชีชชม อรรพภิญญ์." ค<u>วามร่วมมือในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา</u>

  <u>ระหว่างประเทศ</u>." วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์

  บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ประมูล สุวรรณศร, คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน, พิมพ์ครั้งที่ 7, 2517.
- มัลลีกา พินิจจันทร์. <u>กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล</u>. กรุงเทพมหานคระ โรงพิมพ์สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. <u>กฎหมายระหว่างประเทศ</u>. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531
- สุผานิต มั่นศุข, คำบรรยายกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา .
  กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523
  แสวง ธีระสวัสดิ์, พลตำรวจโท, หลักการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา,
  ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, 2530.

- ภาสกร ชุณหอุไร. "ปัญหาบางประการในกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดี อาญา. <u>วารสารนิติศาสตร์</u> ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 (กันยายน 2533) : 7 มนู อมาตยกุล. "ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศและองค์การระหว่าง ประเทศ." <u>วารสารดุลพาท</u> ปีที่ 15 เล่ม 2 (มีนาคม-เมษายน 2511) : 57.
- _____. "มาตรการกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด." บทบัณฑิตย์ 42 เล่มที่ 36 ตอน 1, 2522.
- รัชนี โชติชียสถิต แล<mark>ะกุลพล พลวัน. "ประเทศไทยกับปัญหาองค์การอาชญากรรม</mark> ใน อนาคต." <u>วารสารนิติศาสตร์ศรีป</u>ทุ<u>ม</u> ฉ.ฉลอง 20 ปี,2533.
- วันชีย ศรีนวลนัด." <u>มาตรการการลงโทษริบทรัพย์ในคดียาเสพติด</u>". วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สมบัติ จันทรวงศ์, "เจ้าพ่อท้องถิ่นในเศรษฐกิจการเมืองไทย "<u>สยามรัฐสัปดาห์</u> วิจารณ์" ปีที่ 38 ฉบับที่ 26 (1-7 ธันวาคม 2534): 23.
- สมพล สุทธิมัย,พล.ต.ต."เอกสารประกอบการบรรยาย พิเศษวิชากฏหมายอาญา ระหว่างประเทศ ในหัวข้อเรื่อง องค์การตำรวจสากล" คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2531.(อัดสำเนา)
- สรรเสริญ ไกรจิตติ. "ความร่วมมือทางศาลกับต่างประเทศ." <u>วารสารกฎหมาย</u> 31 ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 (กุมภาพันธ์ 2527): 31-45
- สหประชาชาติ, สำนักแถลงข่าวสหประชาชาติ, "สมาชิกในองค์กรหลักขององค์ การหลักขององค์การสหประชาชาติ ประจำปี 2534 "Press Release No. L/01/91(อัดสำเนา)

สุรพล ไตรเวทย์. "มาตรการริบทรัพย์สินของสหรัฐอเมริกา์". <u>วารสาร</u> <u>สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด</u> , สำนักนายก,
ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กันยายน 2530 – กุมภาพันธ์ 2531) : 1-10 "อนุสัญญาต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์
ต่อจิตและประสาทกับแนวทางใหม่ในการปราบปรามยาเสพติด." <u>วารสารสำนักงาน ป.ป.ส.</u> ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (กันยายน 2532- กุมภาพันธ์ 2533): 12-20.
สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด <u>รายงานผลการดำเนินการของ</u>
<u>ฝ่ายต่างประเทศประจำปี 2532</u> (มกราคม-ธันวาคม 2532)
เดลินิวส์ (6 สิงหาคม 2532)! 1
<u>เดลินิวส์ (7 สิงหาคม 2532)! 1</u> นิติกร,กองนิติการ,สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด,
สำนักนายกรัฐมนตรี,สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2535.
"ผ่ามาเฟียรามคำแหง" <u>สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์,</u> ปีที่ 38, ฉบับที่ 29 (22-28 ธันวาคม 2534): 23.
. ผู้เชี่ยวชาญปราบปรามยาเสพติด, สถานฑูตออสเตรเลีย,สัมภาษณ์,
9 ธันวาคม 2534.
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ, สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด,
สำนักนายกรัฐมนตรี,สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2535.
<u>ไทยรัฐ</u> (3 สิงหาคม 2532)! 1
<u>สยามรัฐ</u> (9 มีนาคม 2535)¦ 1

- Charter of the United Nations, Signed at the United Nations

  Conference on International Organization,

  San Francisco, California, June 26, 1945. Department

  of State Publication, 2533.
- Declaration of the Internation Conference on Drug Abuse and

  Illicit Trafficking and Comprehensive Multidisciplinary

  Outline of Future Activities in Drug Abuse Control.

  United Nations. New York 1988.
- European Convention on Mutual Assistance, Final Scheme

  Relating to mutual assistance in Criminal matters

  within the common health.
- General Assembly Declaration on Principles of International

  Law Concerning Relation and Co-operation among State
  in Accordance with the Charter of the United Nations

  1970.
- G.A.Res. 2625 (xxv) October 24, 1970 the resolution was adopted by the General Assembly without a vote.
- G.A. Resolution 35/195 of 15 December 1980.
- G.A. Resolution 36/168 of December 1981.
- G.A. Resolution 39/141 of 14 December 1984.
- G.A. Resolution 39/143 of 14 December 1984.
- G.A. Resolution 40/122 of 13 December 1985.

- Model Treaty on Mutual Assistance in Criminal Matters.
- Mutual Legal Assitance Treaty between the United States of America and the Republic of Colombia.
- The Text of Final Act of the United Nations Convention

  Against Illicit in Narcotic Drugs and Psychotropic

  Substances. (E/CONF.82/14)
- Treaty between U.S. and Netherland on Mutual Legal
  Assistances.
- United Nations Convention Against Illicit Traffic in

  Narcotic Drugs and Psychotropic substances.

- B.R., Aune Maritime drug Trafficking on underrate problem, <u>Bulletin on Narcotics</u>, Vol. XIII, No. 1, 1990:63
- Faiza Patel, "Crime without frontiers: A proposal for an International Nacrotic Court" <u>Journal of International Law and Politics</u>, New york
  University, Vol.22, No. 4, Summer 1990.
- Illicit Drug in Australia Situation Report 1990.

  Australian Federal Police. Canberra March 1991.

- Implementation of the International Drug Control

  Treaties, Report of the International

  Narcotics Control Board of substances for

  possible inclusion of the table of the 1988

  Convention, 10 February 1992. (E/CN. 7/1992/2)
- International Action to Combat Drug Abuse and Illicit

  Trafficking, Report of the Secretary General, 15

  October 1977, pp 41-44 (A/46/511)
- I. Bayer, The Monitoring of trade in and control of psychotropic Substances to guard against their diversion, <u>Bulletin on Narcotics</u>, Vol.xxxv, No.4, 1983.
- P.D. Cutting, the Technique of controlled delivery as a weapon in dealing with Illicit traffic in narcotic drugs and Psychotropic substances,

  Bullelin on Narcotics, Vol xxxv, No.4, 1983:15
- Report of the International Conference on Drug Abuse and Illicit Trafficking Vienna, 17-26 June 1987
- Report of The Asean Workshop on Conspiracy Investigation and Confiscation of Illigally Aquired Assets of Drug TrafficKer Manila, 9-29 Feburary 1988.

  (Type written)

- United Nations. "The UN and International Drug Control",

  The United Nations Department of Public

  Information in co-operation with The United

  Nations Division of Narcotic Drugs., (September 1989).
- The Developement of International Law through the political Organs of the U.N., Oxford University Press, London 1963.
- United Nations Conference for the Adoption of A Convention

  Against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and

  Psychotropic Substances. Vienna, Austria, 25

  November-20 December 1988. (E/CONF 82/14)

Books

- Bassiouni and Nanda. A Treatise on International Criminal
  Law. Vol.I Illinois: Springfield,
  1973,pp.637-648.
- Heinrich Grutzner, <u>A treatise on International Criminal</u>
  <u>Law. Vol.2, p.213.</u>
- H. Akhurst, A Modern Introduction to International Law

  209 (2nd 1971)

- Milan Sahovic, Principle of International Law concerning

  Friendly Relations and Cooperation,

  Institute of International Politics and

  Economics, Belgrade and Oceana Publications,
  - Inc. Dobbs Ferry New york, 1972
- M.Chirif Bassioni and Ved.P. Nanda, <u>A treaties on</u>

  <u>International Criminal Law</u>, Volume I

  Illionios: Springfield, 1973
- Ted Robert Curr, Why Men Rebel (Princetion
  University Press, 1990):3-4
- United Nations, The United Nations and Drug Abuse Control.

  New York, 1976 Printe in Italy, December, 1976.
- U.S. Department of Justice, Drug Agents Guide to Forfeiture of Assets (Washington), D.C: U.S. Government, 1987.

ภาคผนวก

์ สูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและ

วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท 1988

UNITED NATIONS

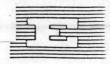
ECONOMIC AND SOCIAL COUNCIL

Distr.
-GENERAL

E/CONF.82/15 19 December 1988

ENGLISH

UNITED NATIONS CONFERENCE FOR THE ADOPTION OF A CONVENTION AGAINST ILLICIT TRAFFIC IN NARCOTIC DRUGS AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCES Vienna, Austria, 25 November-20 December 1988

UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST ILLICIT TRAFFIC IN NARCOTIC DRUGS AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCES

Adopted by the Conference at its 6th plenary meeting, on 19 December 1988

The Parties to this Convention,

<u>Deeply concerned</u> by the magnitude of and rising trend in the illicit production of, demand for and traffic in narcotic drugs and psychotropic substances, which pose a serious threat to the health and welfare of human beings and adversely affect the economic, cultural and political foundations of society,

<u>Deeply concerned also</u> by the steadily increasing inroads into various social groups made by illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances, and particularly by the fact that children are used in many parts of the world as an illicit drug consumers market and for purposes of illicit production, distribution and trade in narcotic drugs and psychotropic substances, which entails a danger of incalculable gravity,

Recognizing the links between illicit traffic and other related organized criminal activities which undermine the legitimate economies and threaten the stability, security and sovereignty of States,

Recognizing also that illicit traffic is an international criminal activity, the suppression of which demands urgent attention and the highest priority,

Aware that illicit traffic generates large financial profits and wealth enabling transnational criminal organizations to penetrate, contaminate and corrupt the structures of government, legitimate commercial and financial business, and society at all its levels,

<u>Determined</u> to deprive persons engaged in illicit traffic of the proceeds of their criminal activities and thereby eliminate their main incentive for so doing,

<u>Desiring</u> to eliminate the root causes of the problem of abuse of narcotic drugs and psychotropic substances, including the illicit demand for such drugs and substances and the enormous profits derived from illicit traffic,

Considering that measures are necessary to monitor certain substances, including precursors, chemicals and solvents, which are used in the manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances, the ready availability of which has led to an increase in the clandestine manufacture of such drugs and substances,

<u>Determined</u> to improve international co-operation in the suppression of illicit traffic by sea,

Recognizing that eradication of illicit traffic is a collective responsibility of all States and that, to that end, co-ordinated action within the framework of international co-operation is necessary,

Acknowledging the competence of the United Nations in the field of control of narcotic drugs and psychotropic substances and desirous that the international organs concerned with such control should be within the framework of that Organization,

Reaffirming the guiding principles of existing treaties in the field of narcotic drugs and psychotropic substances and the system of control which they embody,

Recognizing the need to reinforce and supplement the measures provided in the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, that Convention as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, and the 1971 Convention on Psychotropic Substances, in order to counter the magnitude and extent of illicit traffic and its grave consequences,

Recognizing also the importance of strengthening and enhancing effective legal means for international co-operation in criminal matters for suppressing the international criminal activities of illicit traffic,

Desiring to conclude a comprehensive, effective and operative international convention that is directed specifically against illicit traffic and that considers the various aspects of the problem as a whole, in particular those aspects not envisaged in the existing treaties in the field of narcotic drugs and psychotropic substances,

Hereby agree as follows:

DEFINITIONS

Except where otherwise expressly indicated or where the context otherwise requires, the following definitions shall apply throughout this Convention:

- (a) "Board" means the International Narcotics Control Board established by the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, and that Convention as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;
  - (b) "Cannabis plant" means any plant of the genus Cannabis;
  - (c) "Coca bush" means the plant of any species of the genus Erythroxylon;
- (d) "Commercial carrier" means any person or any public, private or other entity engaged in transporting persons, goods or mails for remuneration, hire or any other benefit;
- (e) "Commission" means the Commission on Narcotic Drugs of the Economic and Social Council of the United Nations;
- (f) "Confiscation", which includes forfeiture where applicable, means the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority:
- (g) "Controlled delivery" means the technique of allowing illicit or suspect consignments of narcotic drugs, psychotropic substances, substances in Table I and Table II annexed to this Convention, or substances substituted for them, to pass out of, through or into the territory of one or more countries, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to identifying persons involved in the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1 of the Convention;
  - (h) "1961 Convention" means the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;
- (i) "1961 Convention as amended" means the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;
- (j) "1971 Convention" means the Convention on Psychotropic Substances, 1971;
  - (k) "Council" means the Economic and Social Council of the United Nations;
- (1) "Freezing" or "seizure" means temporarily prohibiting the transfer, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or a competent authority;
- (m) "Illicit traffic" means the offences set forth in article 3, paragraphs 1 and 2, of this Convention;

- (n) "Narcotic drug" means any of the substances, natural or synthetic, in Schedules I and II of the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, and that Convention as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;
  - (o) "Opium poppy" means the plant of the species Papaver somniferum L;
- (p) "Proceeds" means any property derived from or obtained, directly or indirectly, through the commission of an offence established in accordance with article 3, paragraph 1;
- (q) "Property" means assets of every kind, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, tangible or intangible, and legal documents or instruments evidencing title to, or interest in, such assets;
- (r) "Psychotropic substance" means any substance, natural or synthetic, or any natural material in Schedules I, II, III and IV of the Convention on Psychotropic Substances, 1971;
  - (s) "Secretary-General" means the Secretary-General of the United Nations;
- (t) "Table I" and "Table II" mean the correspondingly numbered lists of substances annexed to this Convention, as amended from time to time in accordance with article 12;
- (u) "Transit State" means a State through the territory of which illicit narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II are being moved, which is neither the place of origin nor the place of ultimate destination thereof.

SCOPE OF THE CONVENTION

- 1. The purpose of this Convention is to promote co-operation among the Parties so that they may address more effectively the various aspects of illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances having an international dimension. In carrying out their obligations under the Convention, the Parties shall take necessary measures, including legislative and administrative measures, in conformity with the fundamental provisions of their respective domestic legislative systems.
- 2. The Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.
- 3. A Party shall not undertake in the territory of another Party the exercise of jurisdiction and performance of functions which are exclusively reserved for the authorities of that other Party by its domestic law.

OFFENCES AND SANCTIONS

- 1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally:
  - (a) (i) The production, manufacture, extraction, preparation, offering, offering for sale, distribution, sale, delivery on any terms whatsoever, brokerage, dispatch, dispatch in transit, transport, importation or exportation of any narcotic drug or any psychotropic substance contrary to the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended or the 1971 Convention;
    - (ii) The cultivation of opium poppy, coca bush or cannabis plant for the purpose of the production of narcotic drugs contrary to the provisions of the 1961 Convention and the 1961 Convention as amended;
    - (iii) The possession or purchase of any narcotic drug or psychotropic substance for the purpose of any of the activities enumerated in (i) above;
    - (iv) The manufacture, transport or distribution of equipment, materials or of substances listed in Table I and Table II, knowing that they are to be used in or for the illicit cultivation, production or manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances;
    - (v) The organization, management or financing of any of the offences enumerated in (i), (ii), (iii) or (iv) above;
  - (b) (i) The conversion or transfer of property, knowing that such property is derived from any offence or offences established in accordance with subparagraph (a) of this paragraph, or from an act of participation in such offence or offences, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of assisting any person who is involved in the commission of such an offence or offences to evade the legal consequences of his actions;
    - (ii) The concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement, rights with respect to, or ownership of property, knowing that such property is derived from an offence or offences established in accordance with subparagraph (a) of this paragraph or from an act of participation in such an offence or offences;
- (c) Subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system:
  - (i) The acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property was derived from an offence or offences established in accordance with subparagraph (a) of this paragraph or from an act of participation in such offence or offences;

- (ii) The possession of equipment or materials or substances listed in Table I and Table II, knowing that they are being or are to be used in or for the illicit cultivation, production or manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances;
- (iii) Publicly inciting or inducing others, by any means, to commit any of the offences established in accordance with this article or to use narcotic drugs or psychotropic substances illicitly;
- (iv) Participation in, association or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the offences established in accordance with this article.
- 2. Subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system, each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally, the possession, purchase or cultivation of narcotic drugs or psychotropic substances for personal consumption contrary to the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended or the 1971 Convention.
- 3. Knowledge, intent or purpose required as an element of an offence set forth in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.
- 4. (a) Each Party shall make the commission of the offences established in accordance with paragraph 1 of this article liable to sanctions which take into account the grave nature of these offences, such as imprisonment or other forms of deprivation of liberty, pecuniary sanctions and confiscation.
- (b) The Parties may provide, in addition to conviction or punishment, for an offence established in accordance with paragraph 1 of this article, that the offender shall undergo measures such as treatment, education, aftercare, rehabilitation or social reintegration.
- (c) Notwithstanding the preceding subparagraphs, in appropriate cases of a minor nature, the Parties may provide, as alternatives to conviction or punishment, measures such as education, rehabilitation or social reintegration, as well as, when the offender is a drug abuser, treatment and aftercare.
- (d) The Parties may provide, either as an alternative to conviction or punishment, or in addition to conviction or punishment of an offence established in accordance with paragraph 2 of this article, measures for the treatment, education, aftercare, rehabilitation or social reintegration of the offender.
- 5. The Parties shall ensure that their courts and other competent authorities having jurisdiction can take into account factual circumstances which make the commission of the offences established in accordance with paragraph 1 of this article particularly serious, such as:
- (a) The involvement in the offence of an organized criminal group to which the offender belongs;
- (b) The involvement of the offender in other international organized criminal activities;

- (c) The involvement of the offender in other illegal activities facilitated by commission of the offence;
  - (d) The use of violence or arms by the offender;
- (e) The fact that the offender holds a public office and that the offence is connected with the office in question;
  - (f) The victimization or use of minors;
- (g) The fact that the offence is committed in a penal institution or in an educational institution or social service facility or in their immediate vicinity or in other places to which school children and students resort for educational, sports and social activities;
- (h) Prior conviction, particularly for similar offences, whether foreign or domestic, to the extent permitted under the domestic law of a Party.
- 6. The Parties shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under their domestic law relating to the prosecution of persons for offences established in accordance with this article are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of those offences and with due regard to the need to deter the commission of such offences.
- 7. The Parties shall ensure that their courts or other competent authorities bear in mind the serious nature of the offences enumerated in paragraph 1 of this article and the circumstances enumerated in paragraph 5 of this article when considering the eventuality of early release or parole of persons convicted of such offences.
- 8. Each Party shall, where appropriate, establish under its domestic law a long statute of limitations period in which to commence proceedings for any offence established in accordance with paragraph 1 of this article, and a longer period where the alleged offender has evaded the administration of justice.
- 9. Each Party shall take appropriate measures, consistent with its legal system, to ensure that a person charged with or convicted of an offence established in accordance with paragraph 1 of this article, who is found within its territory, is present at the necessary criminal proceedings.
- 10. For the purpose of co-operation among the Parties under this Convention, including, in particular, co-operation under articles 5, 6, 7 and 9, offences established in accordance with this article shall not be considered as fiscal offences or as political offences or regarded as politically motivated, without prejudice to the constitutional limitations and the fundamental domestic law of the Parties.
- 11. Nothing contained in this article shall affect the principle that the description of the offences to which it refers and of legal defences thereto is reserved to the domestic law of a Party and that such offences shall be prosecuted and punished in conformity with that law.

JURISDICTION

1. Each Party:

- (a) Shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when:
  - (i) The offence is committed in its territory;
  - (ii) The offence is committed on board a vessel flying its flag or an aircraft which is registered under its laws at the time the offence is committed;
- (b) May take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when:
  - (i) The offence is committed by one of its nationals or by a person who has his habitual residence in its territory;
  - (ii) The offence is committed on board a vessel concerning which that Party has been authorized to take appropriate action pursuant to article 17, provided that such jurisdiction shall be exercised only on the basis of agreements or arrangements referred to in paragraphs 4 and 9 of that article;
  - (iii) The offence is one of those established in accordance with article 3, paragraph 1, subparagraph (c)(iv), and is committed outside its territory with a view to the commission, within its territory, of an offence established in accordance with article 3, paragraph 1.

2. Each Party:

- (a) Shall also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to another Party on the ground:
  - (i) That the offence has been committed in its territory or on board a vessel flying its flag or an aircraft which was registered under its law at the time the offence was committed; or
  - (ii) That the offence has been committed by one of its nationals;
- (b) May also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to another Party.
- 3. This Convention does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a Party in accordance with its domestic law.

CONFISCATION

- 1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to enable confiscation of:
- (a) Proceeds derived from offences established in accordance with article 3, paragraph 1, or property the value of which corresponds to that of such proceeds;
- (b) Narcotic drugs and psychotropic substances, materials and equipment or other instrumentalities used in or intended for use in any manner in offences established in accordance with article 3, paragraph 1.
- 2. Each Party shall also adopt such measures as may be necessary to enable its competent authorities to identify, trace, and freeze or seize proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 of this article, for the purpose of eventual confiscation.
- 3. In order to carry out the measures referred to in this article, each Party shall empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized. A Party shall not decline to act under the provisions of this paragraph on the ground of bank secrecy.
- 4. (a) Following a request made pursuant to this article by another Party having jurisdiction over an offence established in accordance with article 3, paragraph 1, the Party in whose territory proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 of this article are situated shall:
  - (i) Submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such order is granted, give effect to it; or
  - (ii) Submit to its competent authorities, with a view to giving effect to it to the extent requested, an order of confiscation issued by the requesting Party in accordance with paragraph 1 of this article, in so far as it relates to proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 situated in the territory of the requested Party.
- (b) Following a request made pursuant to this article by another Party having jurisdiction over an offence established in accordance with article 3, paragraph 1, the requested Party shall take measures to identify, trace, and freeze or seize proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 of this article for the purpose of eventual confiscation to be ordered either by the requesting Party or, pursuant to a request under subparagraph (a) of this paragraph, by the requested Party.
- (c) The decisions or actions provided for in subparagraphs (a) and (b) of this paragraph shall be taken by the requested Party, in accordance with and subject to the provisions of its domestic law and its procedural rules or any bilateral or multilateral treaty, agreement or arrangement to which it may be bound in relation to the requesting Party.

- (d) The provisions of article 7, paragraphs 6 to 19 are applicable <u>mutatis</u> <u>mutandis</u>. In addition to the information specified in article 7, paragraph 10, requests made pursuant to this article shall contain the following:
  - (i) In the case of a request pertaining to subparagraph (a)(i) of this paragraph, a description of the property to be confiscated and a statement of the facts relied upon by the requesting Party sufficient to enable the requested Party to seek the order under its domestic law;
  - (ii) In the case of a request pertaining to subparagraph (a)(ii), a legally admissible copy of an order of confiscation issued by the requesting Party upon which the request is based, a statement of the facts and information as to the extent to which the execution of the order is requested;
  - (iii) In the case of a request pertaining to subparagraph (b), a statement of the facts relied upon by the requesting Party and a description of the actions requested.
- (e) Each Party shall furnish to the Secretary-General the text of any of its laws and regulations which give effect to this paragraph and the text of any subsequent changes to such laws and regulations.
- (f) If a Party elects to make the taking of the measures referred to in subparagraphs (a) and (b) of this paragraph conditional on the existence of a relevant treaty, that Party shall consider this Convention as the necessary and sufficient treaty basis.
- (g) The Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral treaties, agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international co-operation pursuant to this article.
- 5. (a) Proceeds or property confiscated by a Party pursuant to paragraph 1 or paragraph 4 of this article shall be disposed of by that Party according to its domestic law and administrative procedures.
- (b) When acting on the request of another Party in accordance with this article, a Party may give special consideration to concluding agreements on:
  - (i) Contributing the value of such proceeds and property, or funds derived from the sale of such proceeds or property, or a substantial part thereof, to intergovernmental bodies specializing in the fight against illicit traffic in and abuse of narcotic drugs and psychotropic substances;
  - (ii) Sharing with other Parties, on a regular or case-by-case basis, such proceeds or property, or funds derived from the sale of such proceeds or property, in accordance with its domestic law, administrative procedures or bilateral or multilateral agreements entered into for this purpose.
- 6. (a) If proceeds have been transformed or converted into other property, such property shall be liable to the measures referred to in this article instead of the proceeds.

- (b) If proceeds have been intermingled with property acquired from legitimate sources, such property shall, without prejudice to any powers relating to seizure or freezing, be liable to confiscation up to the assessed value of the intermingled proceeds.
  - (c) Income or other benefits derived from:
    - (i) Proceeds;
    - (ii) Property into which proceeds have been transformed or converted; or
    - (iii) Property with which proceeds have been intermingled

shall also be liable to the measures referred to in this article, in the same manner and to the same extent as proceeds.

- 7. Each Party may consider ensuring that the onus of proof be reversed regarding the lawful origin of alleged proceeds or other property liable to confiscation, to the extent that such action is consistent with the principles of its domestic law and with the nature of the judicial and other proceedings.
- 8. The provisions of this article shall not be construed as prejudicing the rights of bona fide third parties.
- 9. Nothing contained in this article shall affect the principle that the measures to which it refers shall be defined and implemented in accordance with and subject to the provisions of the domestic law of a Party.

Article 6

EXTRADITION

- 1. This article shall apply to the offences established by the Parties in accordance with article 3, paragraph 1.
- 2. Each of the offences to which this article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.
- 3. If a Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of any offence to which this article applies. The Parties which require detailed legislation in order to use this Convention as a legal basis for extradition shall consider enacting such legislation as may be necessary.
- 4. The Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize offences to which this article applies as extraditable offences between themselves.
- 5. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including the grounds upon which the requested Party may refuse extradition.

- 6. In considering requests received pursuant to this article, the requested State may refuse to comply with such requests where there are substantial grounds leading its judicial or other competent authorities to believe that compliance would facilitate the prosecution or punishment of any person on account of his race, religion, nationality or political opinions, or would cause prejudice for any of those reasons to any person affected by the request.
- 7. The Parties shall endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any offence to which this article applies.
- 8. Subject to the provisions of its domestic law and its extradition treaties, the requested Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent, and at the request of the requesting Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his presence at extradition proceedings.
- 9. Without prejudice to the exercise of any criminal jurisdiction established in accordance with its domestic law, a Party in whose territory an alleged offender is found shall:
- (a) If it does not extradite him in respect of an offence established in accordance with article 3, paragraph 1, on the grounds set forth in article 4, paragraph 2, subparagraph (a), submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution, unless otherwise agreed with the requesting Party;
- (b) If it does not extradite him in respect of such an offence and has established its jurisdiction in relation to that offence in accordance with article 4, paragraph 2, subparagraph (b), submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution, unless otherwise requested by the requesting Party for the purposes of preserving its legitimate jurisdiction.
- 10. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested Party, the requested Party shall, if its law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting Party, consider the enforcement of the sentence which has been imposed under the law of the requesting Party, or the remainder thereof.
- 11. The Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition.
- 12. The Parties may consider entering into bilateral or multilateral agreements, whether ad hoc or general, on the transfer to their country of persons sentenced to imprisonment and other forms of deprivation of liberty for offences to which this article applies, in order that they may complete their sentences there.

MUTUAL LEGAL ASSISTANCE

- 1. The Parties shall afford one another, pursuant to this article, the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to criminal offences established in accordance with article 3, paragraph 1.
- 2. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this article may be requested for any of the following purposes:
  - (a) Taking evidence or statements from persons;
  - (b) Effecting service of judicial documents;
  - (c) Executing searches and seizures;
  - (d) Examining objects and sites;
  - (e) Providing information and evidentiary items;
- (f) Providing originals or certified copies of relevant documents and records, including bank, financial, corporate or business records;
- (g) Identifying or tracing proceeds, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes.
- 3. The Parties may afford one another any other forms of mutual legal assistance allowed by the domestic law of the requested Party.
- 4. Upon request, the Parties shall facilitate or encourage, to the extent consistent with their domestic law and practice, the presence or availability of persons, including persons in custody, who consent to assist in investigations or participate in proceedings.
- 5. A Party shall not decline to render mutual legal assistance under this article on the ground of bank secrecy.
- 6. The provisions of this article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, which governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance in criminal matters.
- 7. Paragraphs 8 to 19 of this article shall apply to requests made pursuant to this article if the Parties in question are not bound by a treaty of mutual legal assistance. If these Parties are bound by such a treaty, the corresponding provisions of that treaty shall apply unless the Parties agree to apply paragraphs 8 to 19 of this article in lieu thereof.
- 8. Parties shall designate an authority, or when necessary authorities, which shall have the responsibility and power to execute requests for mutual legal assistance or to transmit them to the competent authorities for execution. The authority or the authorities designated for this purpose shall be notified to the Secretary-General. Transmission of requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be effected between the authorities designated by the Parties; this requirement shall be

without prejudice to the right of a Party to require that such requests and communications be addressed to it through the diplomatic channel and, in urgent circumstances, where the Parties agree, through channels of the International Criminal Police Organization, if possible.

- 9. Requests shall be made in writing in a language acceptable to the requested Party. The language or languages acceptable to each Party shall be notified to the Secretary-General. In urgent circumstances, and where agreed by the Parties, requests may be made orally, but shall be confirmed in writing forthwith.
  - 10. A request for mutual legal assistance shall contain:
  - (a) The identity of the authority making the request;
- (b) The subject matter and nature of the investigation, prosecution or proceeding to which the request relates, and the name and the functions of the authority conducting such investigation, prosecution or proceeding;
- (c) A summary of the relevant facts, except in respect of requests for the purpose of service of judicial documents;
- (d) A description of the assistance sought and details of any particular procedure the requesting Party wishes to be followed;
- (e) Where possible, the identity, location and nationality of any person concerned;
  - (f) The purpose for which the evidence, information or action is sought.
- 11. The requested Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.
- 12. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.
- 13. The requesting Party shall not transmit nor use information or evidence furnished by the requested Party for investigations, prosecutions or proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party.
- 14. The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.
  - 15. Mutual legal assistance may be refused:
- (a) If the request is not made in conformity with the provisions of this article;

- (b) If the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, <u>ordre public</u> or other essential interests;
- (c) If the authorities of the requested Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or proceedings under their own jurisdiction;
- (d) If it would be contrary to the legal system of the requested Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.
  - 16. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.
- 17. Mutual legal assistance may be postponed by the requested Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or proceeding. In such a case, the requested Party shall consult with the requesting Party to determine if the assistance can still be given subject to such terms and conditions as the requested Party deems necessary.
- 18. A witness, expert or other person who consents to give evidence in a proceeding or to assist in an investigation, prosecution or judicial proceeding in the territory of the requesting Party, shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his personal liberty in that territory in respect of acts, omissions or convictions prior to his departure from the territory of the requested Party. Such safe conduct shall cease when the witness, expert or other person having had, for a period of fifteen consecutive days, or for any period agreed upon by the Parties, from the date on which he has been officially informed that his presence is no longer required by the judicial authorities, an opportunity of leaving, has nevertheless remained voluntarily in the territory or, having left it, has returned of his own free will.
- 19. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested Party, unless otherwise agreed by the Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.
- 20. The Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to, or enhance the provisions of this article.

TRANSFER OF PROCEEDINGS

The Parties shall give consideration to the possibility of transferring to one another proceedings for criminal prosecution of offences established in accordance with article 3, paragraph 1, in cases where such transfer is considered to be in the interests of a proper administration of justice.

OTHER FORMS OF CO-OPERATION AND TRAINING

- 1. The Parties shall co-operate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, with a view to enhancing the effectiveness of law enforcement action to suppress the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1. They shall, in particular, on the basis of bilateral or multilateral agreements or arrangements:
- (a) Establish and maintain channels of communication between their competent agencies and services to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of offences established in accordance with article 3, paragraph 1, including, if the Parties concerned deem it appropriate, links with other criminal activities;
- (b) Co-operate with one another in conducting enquiries, with respect to offences established in accordance with article 3, paragraph 1, having an international character, concerning:
  - (i) The identity, whereabouts and activities of persons suspected of being involved in offences established in accordance with article 3, paragraph 1;
  - (ii) The movement of proceeds or property derived from the commission of such offences;
  - (iii) The movement of narcotic drugs, psychotropic substances, substances in Table I and Table II of this Convention and instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;
- (c) In appropriate cases and if not contrary to domestic law, establish joint teams, taking into account the need to protect the security of persons and of operations, to carry out the provisions of this paragraph. Officials of any Party taking part in such teams shall act as authorized by the appropriate authorities of the Party in whose territory the operation is to take place; in all such cases, the Parties involved shall ensure that the sovereignty of the Party on whose territory the operation is to take place is fully respected;
- (d) Provide, when appropriate, necessary quantities of substances for analytical or investigative purposes;
- (e) Facilitate effective co-ordination between their competent agencies and services and promote the exchange of personnel and other experts, including the posting of liaison officers.
- 2. Each Party shall, to the extent necessary, initiate, develop or improve specific training programmes for its law enforcement and other personnel, including customs, charged with the suppression of offences established in accordance with article 3, paragraph 1. Such programmes shall deal, in particular, with the following:
- (a) Methods used in the detection and suppression of offences established in accordance with article 3, paragraph 1;

- (b) Routes and techniques used by persons suspected of being involved in offences established in accordance with article 3, paragraph 1, particularly in transit States, and appropriate countermeasures;
- (c) Monitoring of the import and export of narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II;
- (d) Detection and monitoring of the movement of proceeds and property derived from, and narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II, and instrumentalities used or intended for use in, the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1;
- (e) Methods used for the transfer, concealment or disguise of such proceeds, property and instrumentalities;
  - (f) Collection of evidence;
  - (g) Control techniques in free trade zones and free ports;
  - (h) Modern law enforcement techniques.
- 3. The Parties shall assist one another to plan and implement research and training programmes designed to share expertise in the areas referred to in paragraph 2 of this article and, to this end, shall also, when appropriate, use regional and international conferences and seminars to promote co-operation and stimulate discussion on problems of mutual concern, including the special problems and needs of transit States.

INTERNATIONAL CO-OPERATION AND ASSISTANCE FOR TRANSIT STATES

- 1. The Parties shall co-operate, directly or through competent international or regional organizations, to assist and support transit States and, in particular, developing countries in need of such assistance and support, to the extent possible, through programmes of technical co-operation on interdiction and other related activities.
- 2. The Parties may undertake, directly or through competent international or regional organizations, to provide financial assistance to such transit States for the purpose of augmenting and strengthening the infrastructure needed for effective control and prevention of illicit traffic.
- 3. The Parties may conclude bilateral or multilateral agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international co-operation pursuant to this article and may take into consideration financial arrangements in this regard.

CONTROLLED DELIVERY

- 1. If permitted by the basic principles of their respective domestic legal systems, the Parties shall take the necessary measures, within their possibilities, to allow for the appropriate use of controlled delivery at the international level, on the basis of agreements or arrangements mutually consented to, with a view to identifying persons involved in offences established in accordance with article 3, paragraph 1, and to taking legal action against them.
- 2. Decisions to use controlled delivery shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the Parties concerned.
- 3. Illicit consignments whose controlled delivery is agreed to may, with the consent of the Parties concerned, be intercepted and allowed to continue with the narcotic drugs or psychotropic substances intact or removed or replaced in whole or in part.

Article 12

SUBSTANCES FREQUENTLY USED IN THE ILLICIT MANUFACTURE OF NARCOTIC DRUGS OR PSYCHOTROPIC SUBSTANCES

- 1. The Parties shall take the measures they deem appropriate to prevent diversion of substances in Table I and Table II used for the purpose of illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, and shall co-operate with one another to this end.
- 2. If a Party or the Board has information which in its opinion may require the inclusion of a substance in Table I or Table II, it shall notify the Secretary-General and furnish him with the information in support of that notification. The procedure described in paragraphs 2 to 7 of this article shall also apply when a Party or the Board has information justifying the deletion of a substance from Table I or Table II, or the transfer of a substance from one Table to the other.
- 3. The Secretary-General shall transmit such notification, and any information which he considers relevant, to the Parties, to the Commission, and, where notification is made by a Party, to the Board. The Parties shall communicate their comments concerning the notification to the Secretary-General, together with all supplementary information which may assist the Board in establishing an assessment and the Commission in reaching a decision.
- 4. If the Board, taking into account the extent, importance and diversity of the licit use of the substance, and the possibility and ease of using alternate substances both for licit purposes and for the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, finds:

- (a) That the substance is frequently used in the illicit manufacture of a narcotic drug or psychotropic substance;
- (b) That the volume and extent of the illicit manufacture of a narcotic drug or psychotropic substance creates serious public health or social problems, so as to warrant international action, it shall communicate to the Commission an assessment of the substance, including the likely effect of adding the substance to either Table I or Table II on both licit use and illicit manufacture, together with recommendations of monitoring measures, if any, that would be appropriate in the light of its assessment.
- 5. The Commission, taking into account the comments submitted by the Parties and the comments and recommendations of the Board, whose assessment shall be determinative as to scientific matters, and also taking into due consideration any other relevant factors, may decide by a two-thirds majority of its members to place a substance in Table I or Table II.
- 6. Any decision of the Commission taken pursuant to this article shall be communicated by the Secretary-General to all States and other entities which are, or which are entitled to become, Parties to this Convention, and to the Board. Such decision shall become fully effective with respect to each Party one hundred and eighty days after the date of such communication.
- 7. (a) The decisions of the Commission taken under this article shall be subject to review by the Council upon the request of any Party filed within one hundred and eighty days after the date of notification of the decision. The request for review shall be sent to the Secretary-General, together with all relevant information upon which the request for review is based.
- (b) The Secretary-General shall transmit copies of the request for review and the relevant information to the Commission, to the Board and to all the Parties, inviting them to submit their comments within ninety days. All comments received shall be submitted to the Council for consideration.
- (c) The Council may confirm or reverse the decision of the Commission. Notification of the Council's decision shall be transmitted to all States and other entities which are, or which are entitled to become, Parties to this Convention, to the Commission and to the Board.
- 8. (a) Without prejudice to the generality of the provisions contained in paragraph 1 of this article and the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention, the Parties shall take the measures they deem appropriate to monitor the manufacture and distribution of substances in Table I and Table II which are carried out within their territory.
  - (b) To this end, the Parties may:
    - (i) Control all persons and enterprises engaged in the manufacture and distribution of such substances;
    - (ii) Control under licence the establishment and premises in which such manufacture or distribution may take place;
    - (iii) Require that licensees obtain a permit for conducting the aforesaid operations;

- (iv) Prevent the accumulation of such substances in the possession of manufacturers and distributors, in excess of the quantities required for the normal conduct of business and the prevailing market conditions.
- 9. Each Party shall, with respect to substances in Table I and Table II, take the following measures:
- (a) Establish and maintain a system to monitor international trade in substances in Table I and Table II in order to facilitate the identification of suspicious transactions. Such monitoring systems shall be applied in close co-operation with manufacturers, importers, exporters, wholesalers and retailers, who shall inform the competent authorities of suspicious orders and transactions.
- (b) Provide for the seizure of any substance in Table I or Table II if there is sufficient evidence that it is for use in the illicit manufacture of a narcotic drug or psychotropic substance.
- (c) Notify, as soon as possible, the competent authorities and services of the Parties concerned if there is reason to believe that the import, export or transit of a substance in Table I or Table II is destined for the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, including in particular information about the means of payment and any other essential elements which led to that belief.
- (d) Require that imports and exports be properly labelled and documented. Commercial documents such as invoices, cargo manifests, customs, transport and other shipping documents shall include the names, as stated in Table I or Table II, of the substances being imported or exported, the quantity being imported or exported, and the name and address of the exporter, the importer and, when available, the consignee.
- (e) Ensure that documents referred to in subparagraph (d) of this paragraph are maintained for a period of not less than two years and may be made available for inspection by the competent authorities.
- 10. (a) In addition to the provisions of paragraph 9, and upon request to the Secretary-General by the interested Party, each Party from whose territory a substance in Table I is to be exported shall ensure that, prior to such export, the following information is supplied by its competent authorities to the competent authorities of the importing country:
  - Name and address of the exporter and importer and, when available, the consignee;
  - (ii) Name of the substance in Table I;
  - (iii) Quantity of the substance to be exported;
    - (iv) Expected point of entry and expected date of dispatch;
      - (v) Any other information which is mutually agreed upon by the Parties.
- (b) A Party may adopt more strict or severe measures of control than those provided by this paragraph if, in its opinion, such measures are desirable or necessary.

- 11. Where a Party furnishes information to another Party in accordance with paragraphs 9 and 10 of this article, the Party furnishing such information may require that the Party receiving it keep confidential any trade, business, commercial or professional secret or trade process.
- 12. Each Party shall furnish annually to the Board, in the form and manner provided for by it and on forms made available by it, information on:
- (a) The amounts seized of substances in Table I and Table II and, when known, their origin;
- (b) Any substance not included in Table I or Table II which is identified as having been used in illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, and which is deemed by the Party to be sufficiently significant to be brought to the attention of the Board;
  - (c) Methods of diversion and illicit manufacture.
- 13. The Board shall report annually to the Commission on the implementation of this article and the Commission shall periodically review the adequacy and propriety of Table I and Table II.
- 14. The provisions of this article shall not apply to pharmaceutical preparations, nor to other preparations containing substances in Table I or Table II that are compounded in such a way that such substances cannot be easily used or recovered by readily applicable means.

MATERIALS AND EQUIPMENT

The Parties shall take such measures as they deem appropriate to prevent trade in and the diversion of materials and equipment for illicit production or manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances and shall co-operate to this end.

Article 14

MEASURES TO ERADICATE ILLICIT CULTIVATION OF NARCOTIC PLANTS AND TO ELIMINATE ILLICIT DEMAND FOR NARCOTIC DRUGS AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCES

1. Any measures taken pursuant to this Convention by Parties shall not be less stringent than the provisions applicable to the eradication of illicit cultivation of plants containing narcotic and psychotropic substances and to the elimination of illicit demand for narcotic drugs and psychotropic substances under the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention.

- 2. Each Party shall take appropriate measures to prevent illicit cultivation of and to eradicate plants containing narcotic or psychotropic substances, such as opium poppy, coca bush and cannabis plants, cultivated illicitly in its territory. The measures adopted shall respect fundamental human rights and shall take due account of traditional licit uses, where there is historic evidence of such use, as well as the protection of the environment.
- 3. (a) The Parties may co-operate to increase the effectiveness of eradication efforts. Such co-operation may, inter alia, include support, when appropriate, for integrated rural development leading to economically viable alternatives to illicit cultivation. Factors such as access to markets, the availability of resources and prevailing socio-economic conditions should be taken into account before such rural development programmes are implemented. The Parties may agree on any other appropriate measures of co-operation.
- (b) The Parties shall also facilitate the exchange of scientific and technical information and the conduct of research concerning eradication.
- (c) Whenever they have common frontiers, the Parties shall seek to co-operate in eradication programmes in their respective areas along those frontiers.
- 4. The Parties shall adopt appropriate measures aimed at eliminating or reducing illicit demand for narcotic drugs and psychotropic substances, with a view to reducing human suffering and eliminating financial incentives for illicit traffic. These measures may be based, inter alia, on the recommendations of the United Nations, specialized agencies of the United Nations such as the World Health Organization, and other competent international organizations, and on the Comprehensive Multidisciplinary Outline adopted by the International Conference on Drug Abuse and Illicit Trafficking, held in 1987, as it pertains to governmental and non-governmental agencies and private efforts in the fields of prevention, treatment and rehabilitation. The Parties may enter into bilateral or multilateral agreements or arrangements aimed at eliminating or reducing illicit demand for narcotic drugs and psychotropic substances.
- 5. The Parties may also take necessary measures for early destruction or lawful disposal of the narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II which have been seized or confiscated and for the admissibility as evidence of duly certified necessary quantities of such substances.

COMMERCIAL CARRIERS

- 1. The Parties shall take appropriate measures to ensure that means of transport operated by commercial carriers are not used in the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1; such measures may include special arrangements with commercial carriers.
- 2. Each Party shall require commercial carriers to take reasonable precautions to prevent the use of their means of transport for the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1. Such precautions may include:

- (a) If the principal place of business of a commercial carrier is within the territory of the Party:
  - (i) Training of personnel to identify suspicious consignments or persons;
  - (ii) Promotion of integrity of personnel;
  - (b) If a commercial carrier is operating within the territory of the Party:
    - (i) Submission of cargo manifests in advance, whenever possible;
    - (ii) Use of tamper-resistant, individually verifiable seals on containers:
    - (iii) Reporting to the appropriate authorities at the earliest opportunity all suspicious circumstances that may be related to the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1.
- 3. Each Party shall seek to ensure that commercial carriers and the appropriate authorities at points of entry and exit and other customs control areas co-operate, with a view to preventing unauthorized access to means of transport and cargo and to implementing appropriate security measures.

COMMERCIAL DOCUMENTS AND LABELLING OF EXPORTS

- 1. Each Party shall require that lawful exports of narcotic drugs and psychotropic substances be properly documented. In addition to the requirements for documentation under article 31 of the 1961 Convention, article 31 of the 1961 Convention as amended and article 12 of the 1971 Convention, commercial documents such as invoices, cargo manifests, customs, transport and other shipping documents shall include the names of the narcotic drugs and psychotropic substances being exported as set out in the respective Schedules of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention, the quantity being exported, and the name and address of the exporter, the importer and, when available, the consignee.
- 2. Each Party shall require that consignments of narcotic drugs and psychotropic substances being exported be not mislabelled.

Article 17

ILLICIT TRAFFIC BY SEA

1. The Parties shall co-operate to the fullest extent possible to suppress illicit traffic by sea, in conformity with the international law of the sea.

- 2. A Party which has reasonable grounds to suspect that a vessel flying its flag or not displaying a flag or marks of registry is engaged in illicit traffic may request the assistance of other Parties in suppressing its use for that purpose. The Parties so requested shall render such assistance within the means available to them.
- 3. A Party which has reasonable grounds to suspect that a vessel exercising freedom of navigation in accordance with international law and flying the flag or displaying marks of registry of another Party is engaged in illicit traffic may so notify the flag State, request confirmation of registry and, if confirmed, request authorization from the flag State to take appropriate measures in regard to that vessel.
- 4. In accordance with paragraph 3 or in accordance with treaties in force between them or in accordance with any agreement or arrangement otherwise reached between those Parties, the flag State may authorize the requesting State to, inter alia:
  - (a) Board the vessel;
  - (b) Search the vessel;
- (c) If evidence of involvement in illicit traffic is found, take appropriate action with respect to the vessel, persons and cargo on board.
- 5. Where action is taken pursuant to this article, the Parties concerned shall take due account of the need not to endanger the safety of life at sea, the security of the vessel and the cargo or to prejudice the commercial and legal interests of the flag State or any other interested State.
- 6. The flag State may, consistent with its obligations in paragraph 1 of this article, subject its authorization to conditions to be mutually agreed between it and the requesting Party, including conditions relating to responsibility.
- 7. For the purposes of paragraphs 3 and 4 of this article, a Party shall respond expeditiously to a request from another Party to determine whether a vessel that is flying its flag is entitled to do so, and to requests for authorization made pursuant to paragraph 3. At the time of becoming a Party to this Convention, each Party shall designate an authority or, when necessary, authorities to receive and respond to such requests. Such designation shall be notified through the Secretary-General to all other Parties within one month of the designation.
- 8. A Party which has taken any action in accordance with this article shall promptly inform the flag State concerned of the results of that action.
- 9. The Parties shall consider entering into bilateral or regional agreements or arrangements to carry out, or to enhance the effectiveness of, the provisions of this article.
- 10. Action pursuant to paragraph 4 of this article shall be carried out only by warships or military aircraft, or other ships or aircraft clearly marked and identifiable as being on government service and authorized to that effect.

11. Any action taken in accordance with this article shall take due account of the need not to interfere with or affect the rights and obligations and the exercise of jurisdiction of coastal States in accordance with the international law of the sea.

Article 18

FREE TRADE ZONES AND FREE PORTS

- 1. The Parties shall apply measures to suppress illicit traffic in narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II in free trade zones and in free ports that are no less stringent than those applied in other parts of their territories.
  - 2. The Parties shall endeavour:
- (a) To monitor the movement of goods and persons in free trade zones and free ports, and, to that end, shall empower the competent authorities to search cargoes and incoming and outgoing vessels, including pleasure craft and fishing vessels, as well as aircraft and vehicles and, when appropriate, to search crew members, passengers and their baggage;
- (b) To establish and maintain a system to detect consignments suspected of containing narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II passing into or out of free trade zones and free ports;
- (c) To establish and maintain surveillance systems in harbour and dock areas and at airports and border control points in free trade zones and free ports.

Article 19

THE USE OF THE MAILS

- 1. In conformity with their obligations under the Conventions of the Universal Postal Union, and in accordance with the basic principles of their domestic legal systems, the Parties shall adopt measures to suppress the use of the mails for illicit traffic and shall co-operate with one another to that end.
- 2. The measures referred to in paragraph 1 of this article shall include, in particular:
- (a) Co-ordinated action for the prevention and repression of the use of the mails for illicit traffic;
- (b) Introduction and maintenance by authorized law enforcement personnel of investigative and control techniques designed to detect illicit consignments of narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II in the mails;
- (c) Legislative measures to enable the use of appropriate means to secure evidence required for judicial proceedings.

Article 20

INFORMATION TO BE FURNISHED BY THE PARTIES

- 1. The Parties shall furnish, through the Secretary-General, information to the Commission on the working of this Convention in their territories and, in particular:
- (a) The text of laws and regulations promulgated in order to give effect to the Convention;
- (b) Particulars of cases of illicit traffic within their jurisdiction which they consider important because of new trends disclosed, the quantities involved, the sources from which the substances are obtained, or the methods employed by persons so engaged.
- 2. The Parties shall furnish such information in such a manner and by such dates as the Commission may request.

Article 21

FUNCTIONS OF THE COMMISSION

The Commission is authorized to consider all matters pertaining to the aims of this Convention and, in particular:

- (a) The Commission shall, on the basis of the information submitted by the Parties in accordance with Article 20, review the operation of this Convention;
- (b) The Commission may make suggestions and general recommendations based on the examination of the information received from the Parties;
- (c) The Commission may call the attention of the Board to any matters which may be relevant to the functions of the Board;
- (d) The Commission shall, on any matter referred to it by the Board under article 22, paragraph 1(b), take such action as it deems appropriate;
- (e) The Commission may, in conformity with the procedures laid down in article 12, amend Table I and Table II;
- (f) The Commission may draw the attention of non-Parties to decisions and recommendations which it adopts under this Convention, with a view to their considering taking action in accordance therewith.

Article 22

FUNCTIONS OF THE BOARD

1. Without prejudice to the functions of the Commission under article 21, and without prejudice to the functions of the Board and the Commission under the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention:

- (a) If, on the basis of its examination of information available to it, to the Secretary-General or to the Commission, or of information communicated by United Nations organs, the Board has reason to believe that the aims of this Convention in matters related to its competence are not being met, the Board may invite a Party or Parties to furnish any relevant information;
  - (b) With respect to articles 12, 13 and 16:

h

- (i) After taking action under subparagraph (a) of this article, the Board, if satisfied that it is necessary to do so, may call upon the Party concerned to adopt such remedial measures as shall seem under the circumstances to be necessary for the execution of the provisions of articles 12, 13 and 16;
- (ii) Prior to taking action under (iii) below, the Board shall treat as confidential its communications with the Party concerned under the preceding subparagraphs;
- (iii) If the Board finds that the Party concerned has not taken remedial measures which it has been called upon to take under this subparagraph, it may call the attention of the Parties, the Council and the Commission to the matter. Any report published by the Board under this subparagraph shall also contain the views of the Party concerned if the latter so requests.
- 2. Any Party shall be invited to be represented at a meeting of the Board at which a question of direct interest to it is to be considered under this article.
- 3. If in any case a decision of the Board which is adopted under this article is not unanimous, the views of the minority shall be stated.
- 4. Decisions of the Board under this article shall be taken by a two-thirds majority of the whole number of the Board.
- 5. In carrying out its functions pursuant to subparagraph 1(a) of this article, the Board shall ensure the confidentiality of all information which may come into its possession.
- 6. The Board's responsibility under this article shall not apply to the implementation of treaties or agreements entered into between Parties in accordance with the provisions of this Convention.
- 7. The provisions of this article shall not be applicable to disputes between Parties falling under the provisions of article 32.

Article 23

REPORTS OF THE BOARD

1. The Board shall prepare an annual report on its work containing an analysis of the information at its disposal and, in appropriate cases, an account of the explanations, if any, given by or required of Parties, together with any observations and recommendations which the Board desires to make.

The Board may make such additional reports as it considers necessary. The reports shall be submitted to the Council through the Commission which may make such comments as it sees fit.

2. The reports of the Board shall be communicated to the Parties and subsequently published by the Secretary-General. The Parties shall permit their unrestricted distribution.

Article 24

APPLICATION OF STRICTER MEASURES THAN THOSE REQUIRED BY THIS CONVENTION

A Party may adopt more strict or severe measures than those provided by this Convention if, in its opinion, such measures are desirable or necessary for the prevention or suppression of illicit traffic.

Article 25

NON-DEROGATION FROM EARLIER TREATY RIGHTS AND OBLIGATIONS

The provisions of this Convention shall not derogate from any rights enjoyed or obligations undertaken by Parties to this Convention under the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention.

Article 26

SIGNATURE

This Convention shall be open for signature at the United Nations Office at Vienna, from 20 December 1988 to 28 February 1989, and thereafter at the Headquarters of the United Nations at New York, until 20 December 1989, by:

- (a) All States;
- (b) Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia;
- (c) Regional economic integration organizations which have competence in respect of the negotiation, conclusion and application of international agreements in matters covered by this Convention, references under the Convention to Parties, States or national services being applicable to these organizations within the limits of their competence.

Article 27

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL OR ACT OF FORMAL CONFIRMATION

- 1. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by States and by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and to acts of formal confirmation by regional economic integration organizations referred to in article 26, subparagraph (c). The instruments of ratification, acceptance or approval and those relating to acts of formal confirmation shall be deposited with the Secretary-General.
- 2. In their instruments of formal confirmation, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Secretary-General of any modification in the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention.

Article 28

ACCESSION

- 1. This Convention shall remain open for accession by any State, by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and by regional economic integration organizations referred to in article 26, subparagraph (c).

  Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.
- 2. In their instruments of accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Secretary-General of any modification in the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention.

Article 29

ENTRY INTO FORCE

- 1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of the deposit with the Secretary-General of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession by States or by Namibia, represented by the Council for Namibia.
- 2. For each State or for Namibia, represented by the Council for Namibia, ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention after the deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For each regional economic integration organization referred to in article 26, subparagraph (c) depositing an instrument relating to an act of formal confirmation or an instrument of accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after such deposit, or at the date the Convention enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is later.

Article 30

DENUNCIATION

- 1. A Party may denounce this Convention at any time by a written notification addressed to the Secretary-General.
- 2. Such denunciation shall take effect for the Party concerned one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

Article 31

AMENDMENTS

- 1. Any Party may propose an amendment to this Convention. The text of any such amendment and the reasons therefor shall be communicated by that Party to the Secretary-General, who shall communicate it to the other Parties and shall ask them whether they accept the proposed amendment. If a proposed amendment so circulated has not been rejected by any Party within twenty-four months after it has been circulated, it shall be deemed to have been accepted and shall enter into force in respect of a Party ninety days after that Party has deposited with the Secretary-General an instrument expressing its consent to be bound by that amendment.
- 2. If a proposed amendment has been rejected by any Party, the Secretary-General shall consult with the Parties and, if a majority so requests, he shall bring the matter, together with any comments made by the Parties, before the Council which may decide to call a conference in accordance with Article 62, paragraph 4, of the Charter of the United Nations. Any amendment resulting from such a Conference shall be embodied in a Protocol of Amendment. Consent to be bound by such a Protocol shall be required to be expressed specifically to the Secretary-General.

Article 32

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. If there should arise between two or more Parties a dispute relating to the interpretation or application of this Convention, the Parties shall consult together with a view to the settlement of the dispute by negotiation, enquiry, mediation, conciliation, arbitration, recourse to regional bodies, judicial process or other peaceful means of their own choice.

- 2. Any such dispute which cannot be settled in the manner prescribed in paragraph 1 of this article shall be referred, at the request of any one of the States Parties to the dispute, to the International Court of Justice for decision.
- 3. If a regional economic integration organization referred to in article 26, subparagraph (c) is a Party to a dispute which cannot be settled in the manner prescribed in paragraph 1 of this article, it may, through a State Member of the United Nations, request the Council to request an advisory opinion of the International Court of Justice in accordance with article 65 of the Statute of the Court, which opinion shall be regarded as decisive.
- 4. Each State, at the time of signature or ratification, acceptance or approval of this Convention or accession thereto, or each regional economic integration organization, at the time of signature or deposit of an act of formal confirmation or accession, may declare that it does not consider itself bound by paragraphs 2 and 3 of this article. The other Parties shall not be bound by paragraphs 2 and 3 with respect to any Party having made such a declaration.
- 5. Any Party having made a declaration in accordance with paragraph 4 of this article may at any time withdraw the declaration by notification to the Secretary-General.

Article 33

AUTHENTIC TEXTS

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Convention are equally authentic.

Article 34

DEPOSITARY

The Secretary-General shall be the depositary of this Convention.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE AT VIENNA, in one original, this twentieth day of December one thousand nine hundred and eighty-eight.

ANNEX

Table I

Ephedrine
Ergometrine
Ergotamine
Lysergic acid
1-pheny1-2-propanone
Pseudoephedrine

The salts of the substances listed in this Table whenever the existence of such salts is possible.

Table II

Acetic anhydride Acetone Anthranilic acid Ethyl ether Phenylacetic acid Piperidine

The salts of the substances listed in this Table whenever the existence of such salts is possible.

คู่นยวทยทุรพยากร จหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534

เก็ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

พระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นปีที่ ๕๖ ในรัชกาลบัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระ บรมราชโองการโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยืนยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"ยาเสพติด" หุมายความว่า ยาเสพติดให้โทษ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และยาเสพติดตามกฎหมาย ว่าด้วยการบ้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรี กำหนดในกฎกระทรวง

"กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้ โทษและกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออก ฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

"ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อ จำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย "ทรพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิด"

ทรพยสนทเกยวเนองกบการกระทาความผัด" หมายความว่า เงิน หรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับขาเสพติด และให้หมายความรวมถึง เงินหรือ ทรัพย์สินที่ได้มาโดยการใช้เงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ซื้อหรือ

กากพิเศม

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

กระทำให้ว่าด้วยประการใด ๆ ให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นเปลี่ยน สภาพไปจากเดิม ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนสภาพก็ครั้ง และไม่ว่าเงิน หรือทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น โอนไป เป็นของบุคคลอื่นหรือปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของ บุคคลอื่นก็ตาม

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการ ตรวจสอบทรัพย์สิน

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการตรวจสอบ ทรัพย์สินและให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการตรวจสอบ ทรัพย์สินด้วย

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนบ้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมาชความว่า ผู้ซึ่ง รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญิตินี้

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการคณะ กรรมการบ้องกันและปราบปรามยาเสพติด

"สำนักงาน" หมาชความว่า สำนักงานคณะ กรรมการป้องกันและปราบุปรามขาเสพติด

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้

ถบบพเศษ

เก็ม ๑๐๘ ฅอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งหนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวง และระเบียบะพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบี๋ยบนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจา นุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๕ ผู้ใดกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แม้จะ กระทำนอกราชอาณาจักรผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร ถ้า ปรากฏว่า

- (๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความ ผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หรือ
- (๒) ผู้กระทำความผิดเป็นกนต่างด้าว และได้ กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักรหรือรัฐบาล ไทยเป็นผู้เสียหาย หรือ
- (๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและการ กระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นใน เขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักร และมิได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้าย ข้ามแดน

ฉบบพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมาขอาญามาใช้ บังกับโดยอนุโลม

มาตรา ๖ ในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ใดกระทำการ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ .ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ ในความผิดนั้น

- (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิด ก่อนหรือขณะกระทำความผิด
- (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรพย์สิน ยาน พาหนะ สถานที่หรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์ หรือให้ความ สะดวกแก่การกระทำความผิด หรือเพื่อมีให้ผู้กระทำความผิดถูก ลงโทษ
- (๑) จัดหาหรือให้เงินหรือทรพย์สิน ที่ประชุม ที่พำนัก หรือที่ซ่อนเร้นเพื่อช่วยเหลือระวือให้ความสะดวกแก่ผู้ กระทำความผิด หรือเพื่อช่วยให้ผู้กระทำความผิดพ้นจากการถูก จับกุม
- (๔) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด จากผู้กระทำความผิดเพื่อประโยชน์ หรือให้ความสะดวกแก่การ กระทำความผิด หรือเพื่อมีให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษ
- (๕) ปกปิด ซ่อนเร้นหรือเอาไปเสียซึ่งยา เสพติดหรือวัตถุใด ๆ ที่ใช้ในการกระทำความผิดเพื่อช่วยเหลือผู้ กระทำความผิด

ฉบับพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ สอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

(๖) ชี้แนะ หรือศึกต่อบุกกลอื่นเพื่อประโยชน์ ในการกระทำความผิด

ผู้ใดจัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ที่พำนักหรือที่ซ่อนเร็ม เพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามี หรือภริยาของตนให้พ้นจากการ ถูกจับกุม ศาลจะไม่ลงโทษผู้นั้นหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่ กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา 🕳 ผู้ใดพยายามกระทำความผิดเกี่ยวกับชาเสพติด ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเช่นเดียวกับผู้ กระทำความผิดสำเร็จ

มาตรา ๘ ผู้ใดสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้นั้นสมคบกันกระทำความ ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับ ไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าใค้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพราะเหตุที่ได้ มีการสมคบกันตามวรรคหนึ่ง ผู้สมคบกันนั้นต้องระวางโทษตาม ที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๔ ผู้ใดกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยแต่ง เครื่องแบบหรือโดยแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นเจ้าพนักงาน ข้า ราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การ หรือหน่วยงาน ของรัฐ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องระวางโทษหนักกว่าโทษ ตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นอีกกึ่งหนึ่ง

Spine w

ฉบับพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันขาขน ๒๕๓๔

มาตรา ๑๐ กรรมการหรืออนุกรรมการตามพระราชบัญญัติ
นี้หรือตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เจ้าพนักงาน สมาชิกสภา
นิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลหรือ
สภาท้องถิ่นอื่น ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงาน
องค์การหรือหน่วยงานของรัฐหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจผู้ใด กระทำ
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือกระทำความผิดตามมาตรา ๔๒
ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิด
นั้น

มาตรา ๑๑ กรรมการหรืออนุกรรมการตามพระราชบัญญัติ นี้หรือกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เจ้าพนักงานหรือข้ำราชการผู้ใด กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวล กฎหมายอาญาอันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพ ติด ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความ ผิดนั้น

มาตรา ๑๒ การกำหนดโทษจำคุกที่จะลงแก่ผู้กระทำความ ผิดตามมาตรา ธ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๐ ให้กำหนดโทษ จำคุกอย่างสูงที่สุดใด้ไม่เกินห้าสืบปี

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ กรรมการ อนุกรรมการ เลขาธิการ และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็น เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาขอาญา

ฉบบพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ฅอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

มาตรา ๔ การจับกุมหรือการแจ้งข้อหาแก่ผู้กระทำความ ผิดตามบาครา ๒ หรือตามมาตรา ๘ ต้องได้รับอนุมัติจากเลขาธิการ ก่อน และเมื่อดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติแล้ว ให้รายงานให้ เสขาธิการทราบทันที

การของนุมัติ การอนุมัติ และการรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ กระทรวง

หมวด ๒ กณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินคณะ หนึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธาน อัยการสูงสุด เลขาธิการ กณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมบังคับคดี อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดี กรมที่ติน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ และ เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

กณะกรรมการจะแต่งตั้งข้ำราชการคนใดคนหนึ่งในสำนัก งานเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ฉบับพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีเกี๋ยวกับการออก กฎกระทรวงตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๑๑
- (๒) ตรวจสอบทรพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
- (๓) วินิจฉัยวาทรุพย์สินใดของผู้ต้องหาหรือ ผู้อื่นเป็นทรุพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยา เสพติดหรือไม่
  - (๔) ชื่ดหรืออาขัดทรัพย์สินตามมาตรา ๒๒
- (๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษา การ น้ำทรัพย์สินออกขายทอดตลาด และการนำทรัพย์สินไปใช้ ประโยชน์ตามมาตรา ๒๔ และระเบียบเกี่ยวกับกองทุนตามมาตรา

คณะกรรมการอาจมอบหมายให้อนุกรรมการหรือเลขาธิการ ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินตาม (๒) หรือดำเนินการชืดหรือ อาชัดตาม (๔) แล้วรายงานให้ทราบก็ได้

มาตรา ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ฉบับพีเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณี
ที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้
รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธาน
ใม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมา
ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชื่อาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงสองในสาม ของกรรมการที่มาประชุมกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ ลงคะแนน

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อ พิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือปฏิบัติการ อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้รับมอบหมายก็ได้และให้นำความใน มาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑ ธ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินของ ผู้ต้องหารายใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด ให้คณะกรรมการสั่งให้มีการตรวจสอบ ทรัพย์สินของผู้นั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เลขาธิการอาจสั่งให้มีการ ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหาไปก่อน แล้วรายงานให้คณะ กรรมการทราบก็ได้

มาตรา ๒๐ ในการตรวจสอบทรพย์สินของผู้ต้องหา หาก มีหลักฐานเป็นที่เชื้อได้ว่าทรพย์สินใดของผู้อื่นเป็นทรพย์สินที่เกี่ยว

ฉบบพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

เนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องหา โดย ได้รับทรัพย์สินนั้นมาโดยเสน่หา หรือรู้อยู่ว่าทรัพย์สินนั้นเป็น ทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้นั้น ควย และให้นำความในมาตรา ๑ ธ วรรคสอง มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๒ คณะกรรมการ หรือเลขาธิการอาจมอบหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินแทนแล้ว รายงานให้ทราบก็ได้ โดยให้ประกาศเพื่อให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็น เจ้าของทรัพย์สินขึ้นคำร้องพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานต่อคณะกรรม การเพื่อขอรับทรัพย์สินคืนได้ด้วย

การตรวจสอบทรัพย์สินและการประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนใจที่กำหนดในกฎ กระทรวง

มาตรา ๒๒ ในการตรวจสอบทรัพย์สิน ถ้าผู้ถูกตรวจสอบ หรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินใม่สามารถแสดงหลักฐานได้ ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด หรือได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมี ค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรม อันดี หรือในทางกุศลสาธารณ ให้คณะกรรมการสั่งขีดหรืออายัด ทรัพย์สินนั้นไว้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่พ้องคดีซึ่งต้องไม่ช้า

ฉบับพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

กว่าหนึ่งขึ้นบแต่วันยืดหรืออายัดหรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่ สุดให้ยกพ้องในคดีที่ต้องหานั้น

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สิน หากมีเหตุอันควร
เชื้อได้ว่าทรัพย์สินรายใดอาจมีการโอน ยักข้าย ซุกซ่อน หรือเป็น
กรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างอื่น ให้คณะกรรมการมี
อำนาจสั่งขีดหรืออายัดทรัพย์สินรายนั้นไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีการ
วินิจฉัยตามมาตรา ๑ ๖ (๑) ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกตรวจสอบหรือ
ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่จะขึ้นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอ
รับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยไม่มีประกันหรือมีประกัน
หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๑ ธ
วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อมีการขีดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวแล้ว ให้คณะ กรรมการจัดให้มีการพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งโดยเร็ว และในกรณีที่ ผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินสามารถพิสูจน์ ตามวรรคหนึ่งได้ ก็ให้คืนทรัพย์สินให้แก่ผู้นั้น แต่ถ้าไม่สามารถ พิสูจน์ได้ ให้ถือว่าการขีดหรืออายัดตามวรรคสองเป็นการยึดหรือ อายัดตามวรรคหนึ่ง

การขึ้นคำร้องขอผ่อนผันตามวรรคสอง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อประโยชน์ตามมาตรานี้ คำว่า "ทรพย์สิน" ให้หมาย ความรวมถึง

ฉบบพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ สอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

- (๑) ทรัพย์สินที่เปลี่ยนสภาพไป สิทธิเรียกร้อง ผล ประโยชน์ และดอกผลจากทรัพย์สินดังกล่าว
  - (๒) หน้าบุคคลภายนอกถึงกำหนดชำระแก่ผู้ต้องหา
- (๓) ทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดของผู้ต้องหาที่ได้รับ ขาย จำหน่าย โอนหรือยักย้ายไป เสียในระหว่างระยะเวลาสิบปีค่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัด และภาย หลังนั้น เว้นแต่ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะพิสูจน์ต่อคณะ กรรมการได้ว่าการโอนหรือการกระทำนั้นได้กระทำไปโดยสุจริต และมีค่าตอบแทน

มาตรา ๒๓ เมื่อคณะกรรมการหรือเลขาธิการ แล้ว แต่กรณี ได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรพย์สินใดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับบอบหมาย ต่ำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินและประเมิน รากาทรัพย์สินนั้นโดยเร็วแล้วรายงานให้ทราบ

การชื่อหรืออาชัดทรัพย์สินและการประเมินราคาทรัพย์สินที่ ชื่อหรืออาชัดไว้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ บังกับโดยอนุโลม

มาครา ๒๔ การเก็บรักษาทรัพช์สินที่คณะกรรมการได้มี กำสั่งให้ชืดหรืออาชัดไว้ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด ในกรณีที่ทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งไม่เหมาะสมที่จะเก็บ รักษาไว้หรือหากเก็บรักษาไว้จะเป็นการะแก่ทางราชการมากกว่า การนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เลขาธิการอาจสั่งให้นำทรัพย์สิน นั้นออกขายทอดตลาดหรือไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบก็ได้

การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดหรือการนำทร**ัพย์สินไ**ป ใช้ประโยชน์ตามวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ถ้าความปรากฏในภาชหลังว่าทรัพย์สินที่นำไปใช้ตามวรรค สองมิใช่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด ให้คืนทรัพย์สินนั้นพร้อมทั้งชดใช้ค่าเสียหายและค่า เสื่อมสภาพตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด โดยใช้จากเงิน กองทุนให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ถ้าไม่อาจคืนทรัพย์สินได้ ให้ชดใช้ราคาทรัพย์สินนั้นตามราคาที่ประเมินได้ในวันที่ย์คหรือ อายัดทรัพย์สิน หรือตามราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สิน นั้น แล้วแต่กรณี

การประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพตามวรรคสื่ ให้ เป็นใปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและตรวจสอบ ทรัพย์สิน ยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ กรรมการ อนุกรรมการและเลขาชิการ มีอำนาจดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

มาตรา ๒๖ การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา ๒๒ ซึ่ง กระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย หากก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด ผู้กระทำไม่ต้องรับผิดใช้ค่าสินใหมทดแทนเป็นส่วนตัว

มาตรา ๒๗ เมื่อพนักงานอัยการมีกำสั่งพ้องและทรัพย์สิน ที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา ๒๒ เป็นทรัพย์ สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก็ให้พนัก งานอัยการขึ้นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น โดยจะขึ้น ไปพร้อมกับพื่องหรือจะขึ้นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา ก็ได้

เมื่อพนักงานอัชการได้ยื่นคำร้องต่อศาลแล้ว ให้เลขาชิการ ประกาศเพื่อให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมาขึ้นคำร้อง ขอเข้ามาในคดีก่อนคดีถึงที่สุด และถ้ามีหลักฐานแสดงว่าผู้ใด อาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ ก็ให้เลขาธิการมีหนังสือแจ้ง ให้ผู้นั้นทราบเพื่อใช้สิทธิดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วปรากฏว่ามีทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มขึ้นอีก ก็ให้ขึ้นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นในเวลาใดก่อนคดี ถึงที่สุดได้ และให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ การประกาศตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง ให้ปี่ค ประกาศใว้ที่สำนักงานและที่สถานีตำรวจท้องที่ที่มีการยึดหรือ อายัดทรพย์สินนั้นอย่างน้อยเจ็ดวัน และให้ประกาศอย่างน้อย

ฉบับพิเศษ

เก็ม ๑๐๘ สอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจกุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

สองวันศึกต่อกันในหนังสือพืบพี่ที่มีจำหน่ายแบร่หลายในท้องฉื่น ส่วนการแจ้งตามมาตรา ๒๑ วรรกสอง ให้แจ้งโดยทางไปรษณีย์ ลงพะเบียนตอบรับตามที่อยู่ครั้งหลังสุดของผู้นั้นเท่าที่ปรากฎหลัก ฐานในสำนวนการสอบสวน

มาตรา ๒๕ บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการใค้ยื่นคำ ร้องต่อศาลตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่งน้ำ ให้ศาลใต่สวน หาก คลีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด ให้ศาละจึงรีบทรัพย์สินนั้น เว้นแต่บุคคลจึงอ้างว่าเป็น เจ้าของทรพย์สินได้ยื่นคำร้องขอติแก่อนกล่าถึงที่สุดและแสดงให้ ศาลเห็นว่า

- (๑) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สิน นั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับขาเสพสิด หรือ
- (๒) ตนเป็นผู้รับโอน หรือผู้รับประโยชน์ และใต้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริดและมีค่าตอบแทน หรือได้มา ตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลย หรือผู้ถูกตรวจสอบเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดเกี่ย หับชาเสพผิดมาก่อน ให้สั้นนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดา เงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะ หรือความ สามารถในการประกอบอาจีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

รากับพิเศษ

เก่ม จอส ตอนที่ ๑๑๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๕๑๔

มาลวา ๑๐ บรรดาเครื่องบื้อ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณีให้ได้รับผลในการกระทำ ความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ให้รีบเสียทั้งสิ้น ในว่าจะมีผู้ถูกองโทษตามคำพิหากษาหรือไม่

ให้พนักงานอัยการขึ้นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อ ขอให้สั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งและเมื่อพนักงานอัยการได้ขึ้น กำร้องแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวัน ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เพื่อ ให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมาขึ้นคำร้องขอเข้ามา ในคดีก่อนศาลขั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดี ดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเพื่อได้ว่าเป็นเจ้าของหรือใม่ ก็ตาม

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนศาลชั้นต้นมีคำ พีพากษาหรือคำสั่งหรือในกรณีที่ปรากฏเจ้าของ แต่เจ้าของไม่ สามารถพิสุจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควร สงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าว ไปใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผล ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ให้สาลสั่งรับทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพันกำหนดสามสิบวันนับแต่ วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสอง และ

ฉบับพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

ในกรณีนี้มิให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้ บังคับ

มาตรา ๑๑ ทรพย์สินท์ศาลม์คำสั่งให้ริบตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๑๐ ให้ตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่พ้องคดี หรือมี กำพัพากษาถึงที่สุดให้ยกพ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์ สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำ ความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดสง ส่วนทรัพย์สิน ที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของที่ใต้ขึดหรืออายัดไว้เนื่องจากการกระทำ ความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น ถ้าไม่มีผู้ใดมาขอรับคืน ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่พ้องคดี หรือมีคำ พิพากษาถึงที่สุดให้ยกพ้อง ให้ตกเป็นของกองทุน

ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินคดีได้ภายในสองปีนับแต่วันที่การ
กระทำความผิดเกิดและไม่อาจจับตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ให้
ทรัพย์สินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากการกระทำความผิดของผู้
ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นตกเป็นของกองทุน แต่ถ้าไม่อาจดำเนิน
กดีต่อไปได้เพราะเหตุที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดถึงแก่ความตาย
ให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนเริ่นแต่ภายในสองปีนับแต่วันที่ผู้
ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นถึงแก่ความตาย และทายาทของผู้ต้องหา
หรือจำเลยรายนั้นสามารถพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวเนื่อง

ฉบบพิเศษ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือผู้ค้องหาหรือจำเลย รายนั้นได้ทรัพย์สินคังกล่าวมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือ ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณ ก็ให้กีนทรัพย์สินนั้นให้แก่ทายาทของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น

มาตรา ๑๓ การขอรับทรัพย์สินคืนให้ยืนคำร้องพร้อมทั้ง เอกสารหลักฐานต่อคณะกรรมการ

การขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สินให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๑

กองทุนบ้องกันและปราบปรามยาเสพติด

มาตรา ๓๔ ให้จักตั้งกองทุนบ้องกันและปราบปรามยา เสพติดขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานเพื่อใช้ประโยชน์ในการบ้อง กันและปราบปรามยาเสพติด

มาตรา ๑๕ กองทุนตามมาตรา ๑๔ ประกอบด้วยทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินที่คกเป็นของกองทุนตามมาครา ๑๑ และมาครา ๑๒

(๒) ทรัพย์สินที่มีผู้ให้

ลบากแสษ

เลิม ๑๐๘ ตอนก็ ๑๘๐ ราชก็จจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๓๔

- (a) ทรัพย์สินที่ได้รับจากรัฐบาล
- (๔) ผลประโยชน์ที่เกิดจากทรัพย์**สินดาม** (๑) (๒) และ (๓)

มาครา ๑๖ กองทุนตามมาตรา ๑๕ ให้เป็นของสำนักงาน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๗ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน ของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดย กวามเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๘ การจัดหาผลประโยชน์ การจัดการและการ จำหน่ายทรัพย์สินของกองทุน ให้เป็นใปตามระเบียบที่คณะ กรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาศรา ๑๕ ภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ให้ เลขาธิการเสนองบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนในปี ที่ล่วงมาแล้วซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองค่อ รัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อกณะรัฐมนตรี่

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่าเงินกองทุนมีมากพอสมควร ซึ่งเมื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนแล้วยังคง มีเงินเหลืออยู่อีกเป็นจำนวนมาก คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ส่งเงิน กองทุนจำนวนใดจำนวนหนึ่งเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดินก็ได้

ถบับพิเศษ กะ ' - - เถ่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔ อ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งคำชี้แจงเป็น
หนังสือ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา ๒๕ (๒)
หรือขัดขวาง หรือไม่ให้ความสะควกตามมาตรา ๒๕ (๓) ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดรู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับ การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติการ ตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำกุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดยักข้าย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้ เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ หรือรับไว้ โดยมีชอบด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่มีคำสั่งยึดหรืออายัดหรือ ที่ตนรู้ว่าจะถูกยึดหรืออายัดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี วบันพีเศษ

เล่ม ๑๐๘ สอนที่ ๑๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

หมายเหตุ: - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้การ ปราบปราบผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจำเป็น คืองมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่คำเนินการ ปราบปรามผู้กระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ จึงจำเบ็นต้อง คราพระราชบัญญัตินี้

- ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แบ่งยาเสพติดออกเป็น 5 ประเภท แต่ละประเภทมีการควบคุม ดังนี้ คือ

ยาเสพติดให้โทษประเภท 1

1. ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก (ม. 15 วรรค 1) ผู้ฝ่าฝืนต้อง ระวางโทษ จำคุกตลอดชีวิต (ม.65 วรรค 1)

ถ้าผลิต นำเข้า ส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1 คำนวนเป็น สารบริสุทธิ์ ได้ตั้งแต่ 20 กรัมขึ้นไปให้ถือว่าผลิตนำเข้า ส่งออกเพื่อจำหน่าย (ม.15 ว.2) ต้อง ระวางโทษประหารชีวิต (ม.65 ว.2)

2. ห้ามมีไว้ในความครอบครอง เว้นแต่การมีไว้ในการครอบครอง ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขจะอนุญาตเป็นหนังสือเฉพาะรายหรือเฉพาะกรณี (ม. 15 ว.1) ผู้ ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000-100,000 บาท (ม.67)

การมียาเสพติดให้โทษประเภท 1 ในความครอบครองคำนวนเป็น สารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ 20 กรัมขึ้นไปให้ถือว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย (ม.15 ว.2) ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึงจำคุกตลอดชีวิตและ ปรับตั้งแต่ 50,000-500,000 บาท (ม.66 ว.1)

ถ้ายาเสพติดให้โทษนั้นมีปริมาณคำนวนเป็นสารบริสุทธิ์เกิน 100 กรัม ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต (ม.66 ว.2) ห้ามจำหน่าย (ม.15 ว.1) ผู้ฝาฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
 ปี ถึงจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่ 50,000-500,000 บาท (ม.66 ว.1)
 ถ้ายาเสพติดที่จำหน่ายคำนวนเป็นสารบริสุทธิ์ ได้ตั้งแต่ 100 กรัมขึ้น
 ไปต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต (ม.66 ว.2)

ยาเสพติดให้โทษประเภท 2

1. ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก(ม.16) ผู้ฝาฝืนต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 - 100,000 บาท (ม.68)

ถ้ายาเสพติดอันเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นมอร์ฟัน ฝิ่น หรือ โคคาอื่น ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 20 ปี ถึงจำคุกตลอดชีวิตและปรับ ตั้งแต่ 200,000 – 500,000 บาท (ม. 68 ว.2)

2. ห้ามมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้รับอนุญาต (ม.17 ว.1) ผู้ ฝาฝืนต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 50,000 บาท (ม.69 ว.1)

การมีไว้ในครอบครองคำนวนเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ 100 กรัม ขึ้น ไปให้ถือว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย (ม.17 ว.2) ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000-100,000 บาท (ม.9 ว.2)

ถ้าการมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายนั้น ยาเสพติดอันเป็นวัตถุแห่ง การกระทำความผิดเป็นมอร์ฟีน ฝิ่น หรือโคคาอีน แยกพิจารณาระวางโทษตาม ปริมาณ ดังนี้ คือ

- มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกิน 100 กรัม ต้องระวางโทษ จำคุก ตั้งแต่ 3 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 30,000 - 200,000 บาท (ม.69 ว.3) - มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินกว่า 100 กรัมชั้นไป ต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 50,000 -500,000 บาท (ม.69 ว.4)

ข้อยกเว้น

- 1. การมีไว้ในความครอบครองไม่เกินจำนวนที่จำเป็นสำหรับใช้ รักษาโรคเฉพาะตัวโดยมีหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมซึ่งเป็นผู้ให้การรักษา (ม.18)
- 2. การมีไว้ในครอบครองไม่เกินจำนวนที่จำเป็นสำหรับใช้ประจำ ในการปฐมพยาบาลหรือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะ อื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนในราช-อาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักรให้ยื่นคำขอ รับใบอนุญาต ตามมาตรา 17 (ม.18)

ยาเสพติดให้โทษประเภท 3

- 1. ห้ามผลิตหรือนำเข้า เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต (ม.20 ว.1) ผู้ฝาฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ (ม.70)
- 2. ห้ามจำหน่ายหรือส่งออก เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต (ม.20 ว.1) ผู้ฝาฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำ

ยาเสพติดให้โทษประเภท 4

- ห้ามผลิต จำหน่าย นำเข้าหรือส่งออก เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง สาธารณสุข จะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุม ยาเสพติดให้โทษเป็นราย ๆ ไป (ม.26 ว.1) ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้ง แต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับ ตั้งแต่ 10,000 - 100,000 บาท (ม.73)
- 2. ่ห้ามมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด
  ให้โทษเป็นราย ๆ ไป(ม.26 ว.1) ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี
  และปรับไม่เกิน 50,000 บาท (ม.74 ว.1)

การมีไว้ในครอบครองมีปริมาณตั้งแต่ 10 ก.ก. ชั้นไปให้ถือว่ามีไว้ ครอบครอง เพื่อจำหน่าย (ม.26 ว.2) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000-100,000 บาท (ม.74 ว.2)

ยาเสพติดให้โทษประเภท 5

1. ห้ามผลิต จำหน่าย นำเข้าหรือส่งออก เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง สาธารณสุขจะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุม ยาเสพติดเป็นราย ๆไป (ม.26 ว.1) ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000-150,000 บาท (ม.75 ว.1)

ถ้ายาเสพติดนั้นเป็นพืชกระท่อม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับ ไม่เกิน 20,000 บาท (ม.75 ว.2)

2. ห้ามมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขจะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ให้โทษเป็นราย ๆ ไป (ม.26 ว.1) ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ธ ปี และปรับไม่เกิน 50,000 บาท (ม.76) ถ้ายาเสพติดที่มีไว้ในครอบครองเป็นพืชกระท่อม ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.76 ว.3) การมีไว้ในครอบครองมีปริมาณตั้งแต่ 10 ก.ก. ชั้นไปให้ถือว่ามีไว้ ในครอบครองเพื่อจำหน่าย (ม.26 ว.2) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 15 ปี

และปรับตั้งแต่ 20,000 - 150,000 บาท (ม.76 ว.2) ถ้ายาเสพติดที่มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายนั้นเป็นพืชกระท่อมต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกิน 20,000 บาท (ม.76 ว.4)

หมายเหตุ

ผลิต หมายความว่าเพาะ ปลูก ทำ ผสม ปรุง แปรสภาพ เปลี่ยน รูปสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ และให้หมายความรวมตลอดถึงการแบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุด้วย

จำหน่าย หมายความว่า ชาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้

มาตรการควบคุมพิเศษ (การเสพ)

- ห้ามมิให้เสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ม.57) ผู้ฝาฝืน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 – 100,000 บาท (ม.91)
- ห้ามมิให้เสพยาเสพติดให้โทษประเภท 2 เว้นแต่การเสพนั้น เป็นการเสพเพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมที่ได้รับอนุญาต (ม.58) ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000

^{- 100,000} บาท (ม.91)

ห้ามมิให้เสพยาเสพติดให้โทษประเภท 5 (ม.57) ผู้ฝาฝืน
 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีและปรับไม่เกิน 10,000 บาท (ม.92 ว.1)
 หากยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ที่เสพนั้นเป็นพืชกระท่อม ต้อง
 ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท (ม.92 ว.2)

อย่างไรก็ตามการเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ประเภท 2 หรือ ประเภท 5 ก็ตามหากผู้เสพได้สมัครขอเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาล ก่อนความผิดจะปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อีกทั้งได้ปฏิบัติครบถ้วนตามระเบียบ ข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาลดังกล่าว จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนดแล้ว ให้ ได้รับการยกเว้นโทษสำหรับความผิดที่บัญญัติไว้ (ม.94)

หมายเหตุ

เสพ หมายความว่า การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วย วิธีใด

พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 แบ่งวัตถุที่ ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทออกเป็น 4 ประเภท การกระทำต่อวัตถุที่ออกฤทธิ์ที่ เป็นความผิดมี ดังนี้ คือ

วัตถุออกฤทธิ์ประเภท 1 (เช่น ดีอีที พาราเฮกซิล ไซโลซีน) วัตถุ ออกฤทธิ์ประเภท 2 (เช่น แอมเฟตามีน เซโดบาร์บิตาล)

1. ห้ามมิให้ผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออก (ม.13) ผู้ฝาฝืนต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 - 500,000 บาท (ม.89)

กรณีดังกล่าวข้างต้นไม่ใช้บังคับแก่

- กระทรวงสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวง สาธารณสุข เว้นแต่ พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ฯ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
- ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ และจด ทะเบียนในราชอาณาจักรที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุข ให้นำเข้าหรือ ส่งออกเฉพาะวัตถุ ออกฤทธิ์ประเภท 2 ในปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเบ็นต้อง ใช้ประจำในการปฐมพยาบาลในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะนั้นได้ (ม.14)
- 3. การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
  หรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมขายเฉพาะ สำหรับ
  คนไข้ของตนหรือผู้ที่ประกอบการบำบัดโรคสัตว์เลี้ยงชั้นหนึ่ง ขายเฉพาะสำหรับ
  สัตว์ที่ตนบำบัดหรือป้องกันโรค(ม.13(1))
- 4. การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 โดยกระทรวง ทบวง กรม สภากาชาดไทย องค์การเภสัชกรรม หรือสถาบันอื่นของทางราชการตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ม.13(2))
- 5. การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ในปริมาณ พอสมควร เท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิดเหตุ ฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน ยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่าง ประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักรให้ยื่นคำขอใบอนุญาตต่อ กระทรวงสาธารณสุข (ม.13 (4))
- 6. การนำวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ติดตัวเข้ามาในหรือออกไป นอกราชอาณาจักรไม่เกินจำนวนที่จำเป็นต้องใช้รักษาเฉพาะตัวภายใน 30 วัน โดยมีหนังสือรับรองของแพทย์ (ม.13(3))
- 7. ห้ามมิให้นำผ่าน เว้นแต่ได้รับอนุญาต (ม.16) ผู้ฝาฝืนต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีและปรับไม่เกิน 100,000 บาท (ม.90)

วัตถุออกฤทธิ์ประเภท 3 (เช่น อีฟีดีน ไชโดบาร์บิตาล) วัตถุออกฤทธิ์ประเภท 4 (เช่น เอทิมาเบต แอมพีพราโมน)

ห้ามผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน (ม. 16) ผู้ฝาฝืน
 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 100,000 บาท (ม. 90)

กรณีดังกล่าวไม่ใช้บังคับแก่

- ได้รับอนุญาต
- การผลิตยาที่มีวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 3 หรือประเภท 4 ตามใบสั่ง ยาของผู้ ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง ในสาขาทันตกรรมสำหรับคนไข้เฉพาะรายหรือของผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ชั้นหนึ่ง (ม.17(2))
- การผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ในประเภท 3 หรือประเภท 4 โดยกระทรวง ทบวง กรม สภากาชาดไทย องค์การเภสัช กรรม หรือสถาบันอื่นของทางราชการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศในราชกิจจานูเบกษา(ม.17(2))
- การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3 หรือประเภท 4 ที่ผู้ประกอบ
  วิชาชีพ เวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง ในสาขาทันตกรรม
  ขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตนหรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง ขาย
  เฉพาะสำหรับสัตว์ซึ่งตนบำบัดหรือป้องกันโรค (ม.17(3))
- การนำวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3 หรือประเภท 4 ติดตัวเข้ามา ในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรไม่เกินจำนวนที่จำเป็นต้องใช้รักษาเฉพาะตัว ภายใน 30 วัน โดยมี หนังสือรับรองของแพทย์ (ม.17(4))
- การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3 หรือประเภท
   ใน ปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาล หรือใน

กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่ง สาธารณะระหว่างประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะ ดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักรให้ยื่น คำขอใบอนุญาต (ม.17(5))

มาตรการควบคุมพิเศษ

ห้ามมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ใด ๆ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุก ประเภท นอกจากกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวง สาธารณสุขหรือเว้นแต่ ได้รับอนุญาต (ม.62) ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.106)

พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

มาตรา 93 ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ซู่เซ็ญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจ ครอบงำผิดคลองธรรมหรือใช้วิธีข่มขึ้นใจด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่น เสพยาเสพติดให้โทษ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าได้กระทำโดยมีอาวุธหรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สอง คนขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สอง หมื่นบาทถึงหนึ่งแสน ห้าหมื่นบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการกระทำต่อหญิงหรือ ต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือเป็นการกระทำเพื่อจูงใจให้ผู้อื่นกระทำ ความผิดทางอาญาหรือเพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นในการกระทำความผิด ทางอาญา ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับ ตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นมอร์ฟัน หรือโคคาอื่นผู้กระทำต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง และถ้าเป็นการกระทำ ต่อหญิงหรือต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอด ชีวิตและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นยาเสพติด ให้โทษประเภท 1 ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสองเท่า และถ้าเป็นการกระทำ ต่อหญิงหรือบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต

<u>มาตรา 93 ทวิ</u> (เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับ ที่ 3) พ.ศ.2530)

"ผู้ใดยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 หรือ ยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 โดยฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นเสพยาเสพ-ติดให้โทษในประเภท 5 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีและปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท"

ประมวลกฎหมายอาญา (หมวด 9 อายุความ)

มาตรา 95 ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมา ยังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันชาดอายุความ

- (1) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอด ชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี
- (2) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยัง ไม่ถึงยี่สิบปี

- (3) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี
- (4) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี
- (5) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น

ถ้าได้พ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลแล้ว ผู้กระทำความผิด
หลบหนีหรือวิกลจริต และศาลสั่งงดการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้วนับ
แต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความ
เช่นเดียวกัน

มาตรา 98 เมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้ใด ผู้นั้นยังมิได้รับ โทษก็ดี ได้รับโทษแต่ยังไม่ครบถ้วนโดยหลบหนีก็ดี ถ้ายังมิได้ตัวผู้นั้นมาเพื่อรับโทษ นับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือนับแต่วันที่ผู้กระทำความผิดหลบหนี แล้วแต่กรณี เกินกำหนดเวลาดังต่อไปนี้เป็นอันล่วงเลยการลงโทษ จะลงโทษผู้นั้นมิได้

- (1) ยี่สิบปีสำหรับโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี
- (2) สิบห้าปี สำหรับโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี
- (3) สิบปี สำหรับโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี
- (4) ห้าปี สำหรับโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีลงมาหรือโทษอย่างอื่น

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 32 ทรัพย์สินใดที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่า ผู้ใดทำหรือมีไว้เป็น ความผิด ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าเป็นของผู้กระทำความผิด และมีผู้ถูกลงโทษตาม คำพิพากษาหรือไม่ กฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สินดังต่อไป นี้อีกด้วย คือ

- (1) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือ
- (2) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยกระทำความผิด เว้นแต่ทรัพย์สินเหล่านี้เป็นทรัพย์สินของผู้อื่น ซึ่งมิได้รู้เห็นเป็น ใจด้วยในการกระทำความผิด

มาตรา 34 บรรดาทรัพย์สิน

- (1) ซึ่งได้ให้ตามความในมาตรา 143 มาตรา 144 มาตรา 149 มาตรา 150 มาตรา 167 มาตรา 201 มาตรา 202 หรือ
- (2) ซึ่งได้ให้เพื่อจูงใจบุคคลให้กระทำความผิด หรือเพื่อเป็นรางวัล ในการที่

บุคคลได้กระทำความผิด ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินนั้น เป็นของผู้อื่น ซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

มาตรา 35 ทรัพย์สินชึ่งศาลพิพากษาให้ริบให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้

มาตรา 36 ในกรณีที่ศาลสั่งให้ริบทรัพย์สินตามมาตรา 33 หรือ มาตรา 34 ไปแล้วหากปรากฏในภายหลังโดยคำเสนอของเจ้าของอันแท้จริง ว่า ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดก็ให้ศาล สั่งให้คืนทรัพย์สินถ้าทรัพย์สินนั้นยังคงมีอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงาน แต่คำ เสนอของ เจ้าของแท้จริงนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วัน คำพิพากษาถึงที่สุด

<u>มาตรา 37</u> ถ้าผู้ที่ศาลสั่งให้ส่งทรัพย์สินที่ริบไม่ส่งภายในเวลาที่ ศาลกำหนด ให้ศาลมีอำนาจสั่งดังต่อไปนี้

- (1) ให้ยึดทรัพย์สินนั้น
- (2) ให้ชา<mark>ระราคาหรือสั่งยึดทรัพย์สินอื่</mark>นของผู้นั้นชดใช้ราคาจนเต็ม หรือ
- (3) ในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้นั้นจะส่งทรัพย์สินที่สั่งให้ส่งได้แต่ไม่ส่ง หรือชำระราคาทรัพย์สินนั้นได้แต่ไม่ชำระ ให้ศาลมีอำนาจกักขังผู้นั้นไว้จนกว่า จะปฏิบัติตามคำสั่ง แต่ไม่เกินหนึ่งปี แต่ถ้าภายหลังปรากฏแก่ศาลเองหรือโดย คำเสนอของผู้นั้นว่า ผู้นั้นไม่สามารถส่งทรัพย์สินหรือชำระราคาได้ ศาลจะ สั่งให้ปล่อยตัวผู้นั้นไปก่อนครบกำหนดก็ได้

พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

มาตรา 101 ในกรณีที่มีการยึดยาเสพติดให้โทษไว้ตามมาตรา 49
(2) พนักงานเจ้าหน้าที่ค้นและยึดยาเสพติดให้โทษ หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ได้ใช้
หรือจะใช้ในการกระทำความผิด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ และไม่มี
คดีฟ้องถึงศาลด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ถ้าภายในหกเดือนนับแต่วันที่ยึดไม่มีผู้ใด
มาอ้างว่า เป็นเจ้าของให้ยาเสพติดให้โทษนั้น ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข

มาตรา 102 บรรดายาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ประเภท 2 ประเภท 4 หรือประเภท 5 เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ หรือวัตถุอื่นซึ่ง บุคคลได้ใช้ในการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษอันเป็นความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น

พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ฯ พ.ศ. 2518

มาตรา 116 เมื่อมีการลงโทษตามมาตรา 89 มาตรา 90 มาตรา 98 มาตรา 99 มาตรา 100 หรือมาตรา 101 ให้ริบวัตถุออกฤทธิ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการ ผลิต รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อที่บรรจุที่เกี่ยวเนื่องกับ ความผิดในคดี ให้แก่กระทรวง สาธารณสุขเพื่อทำลายหรือจัดการอย่างหนึ่ง อย่างใดตามที่เห็นสมควร

(ม.89 - ผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท
1 หรือประเภท 2 / ม.90 - ผลิต ขาย นำเข้า ส่งออกวัตถุออกฤทธิ์ประเภท
3 หรือประเภท 4 หรือนำผ่านวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท / ม.99 - ผลิตหรือ
นำเข้าวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน หรือที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ
/ม.100 - ขายหรือนำเข้าวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ / ม.101 - ผลิต ขาย
หรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์)

ป.วิ.แพ่ง (พยานหลักฐาน)

มาตรา 92 ถ้าคู่ความหรือบุคคลใดจะต้องเบิกความ หรือนำพยาน หลักฐานชนิดใด ๆ มาแสดง และคำเบิกความหรือพยานหลักฐานนั้นอาจเปิดเผย

- (1) หนังสือราชการหรือข้อความอันเกี่ยวกับงานของแผ่นดินซึ่งโดย สภาพจะต้องรักษาเป็นความลับไว้ชั่วคราวหรือตลอดไป และคู่ความหรือบุคคลนั้น เป็นผู้รักษาไว้หรือได้ทราบมาโดยตำแหน่งราชการ หรือในหน้าที่ราชการหรือกึ่ง ราชการอื่นใด
- (2) เอกสารหรือข้อความที่เป็นความลับใด ๆ ซึ่งตนได้รับมอบหมาย หรือบอกเล่าจากลูกความในฐานะที่ตนเป็นทนายความ
- (3) การประดิษฐ์ แบบ หรือการงานอื่นๆ ซึ่งได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายไม่ให้เปิดเผย

คู่ความหรือบุคคลเช่นว่านั้น ชอบที่จะปฏิเสธไม่ยอมเบิกความหรือนำ พยานหลักฐานนั้น ๆ มาแสดงได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้เปิดเผยได้

เมื่อคู่ความหรือบุคคลใดปฏิเสธไม่ยอมเบิกความหรือนำพยานหลักฐาน มาแสดงดั่งกล่าวมาแล้ว ให้ศาลมีอำนาจที่จะหมายเรียกพนักงานเจ้าหน้าที่หรือ บุคคลที่เกี่ยวข้องให้มาศาล และให้ชี้แจงข้อความตามที่ศาลต้องการเพื่อวินิจฉัย ว่า การปฏิเสธนั้นชอบด้วยเหตุผลหรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่า การปฏิเสธนั้นไม่มี เหตุผลฟังได้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งมิให้คู่ความหรือบุคคลเช่นว่านั้นยกประโยชน์ แห่งมาตรานี้ขึ้นใช้ และบังคับให้เบิกความหรือนำพยานหลักฐานนั้นมาแสดงได้

ประวัติผู้ เชียน

นางสาว มานี พิริยะวณิชย์ เกิดเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2503 ที่ จังหวัดระยอง จบการศึกษาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) จาก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ พ.ศ. 2525 และนิติศาสตร์บัณฑิต จากคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2529

เริ่มรับราชการในตำแหน่งพยาบาลประจำการ ระดับ 3 ประจำตัก อรรถกระวีสุนทร แผนกการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราชเป็นเวลา 6 ปี ในปี พ.ศ. 2530 ย้ายไปเป็นพยาบาล ประจำการระดับ 5 ศูนย์วิจัยทางคลีนิค (Clinical Research Center) ภาควิชาเดียวกัน ลาออกจากราชการใน พ.ศ. 2533

> ะศูนยวิทยทรัพยากร เพาสงกรณ์มหาวิทยาลัย